

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

БОРСОВ ПРАВИЛНИК

Одобрен от ДКСБТ на 16.10.2025 г.

Приет от Общото събрание на акционерите на 03.12.2025 г.

В сила от 01.01.2026 г.

Съдържание

ДЯЛ ПЪРВИ ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.....	3
Глава първа СТАТУТ	3
Глава втора ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ	3
Глава трета ДЕЙНОСТ	3
Глава четвърта БОРСОВИ ОРГАНИ	4
ДЯЛ ВТОРИ ЧЛЕНОВЕ И БРОКЕРИ.....	10
Глава пета ЧЛЕНОВЕ	10
Глава шеста БРОКЕРИ	16
ДЯЛ ТРЕТИ БОРСОВА ТЪРГОВИЯ.....	22
Глава седма ОРГАНИЗАЦИЯ НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ.....	22
Глава осма БОРСОВИ СДЕЛКИ	25
Глава девета БОРСОВИ САНКЦИИ	55
ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ БОРСОВИ УСЛУГИ, БОРСОВИ ТАКСИ И ИЗДРЪЖКА.....	58
Глава десета БОРСОВИ УСЛУГИ И ТАКСИ	58
Глава единадесета ИЗДРЪЖКА.....	60
ДЯЛ ПЕТИ ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТЪЛКУВАНЕ НА БОРСОВИЯ ПРАВИЛНИК	60
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	61
ПРИЛОЖЕНИЕ 1 СПИСЪК НА СТОКИТЕ.....	62
ПРИЛОЖЕНИЕ 2.....	63
ПРИЛОЖЕНИЕ 3 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	64
ПРИЛОЖЕНИЕ 4 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	68
ПРИЛОЖЕНИЕ 5 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД	73
ПРИЛОЖЕНИЕ 6 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	78
ПРИЛОЖЕНИЕ 7 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	83
ПРИЛОЖЕНИЕ 8 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	88
ПРИЛОЖЕНИЕ 9 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	93
ПРИЛОЖЕНИЕ 10 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	98
ПРИЛОЖЕНИЕ 11 КЛЕТВА НА БОРСОВИЯ ПОСРЕДНИК.....	103
ПРИЛОЖЕНИЕ 12.....	104
ПРИЛОЖЕНИЕ 13 ТАРИФА ЗА БОРСОВИТЕ ТАКСИ И УСЛУГИ, ЗАПЛАЩАНИ НА СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД.....	105

ДЯЛ ПЪРВИ ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Глава първа СТАТУТ

Чл. 1.

- (1) Софийската стокова борса АД, наричана по-нататък "борсата", е организация предназначена за осъществяване и развитие на стокова борсова търговия в България.
- (2) Като борса тя извършва дейността си въз основа на Закона за стоковите борси и тържищата, актовете по неговото прилагане и този правилник.

Чл. 2.

- (1) Борсата е акционерно дружество със седалище гр. София.
- (2) Наименованието на борсата се изписва и на английски език като Sofia Commodity Exchange.
- (3) Като акционерно дружество борсата осъществява дейността си въз основа на устава си, Закона за стоковите борси и тържищата и Търговския закон.

Глава втора ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 3. Борсата осъществява дейността си с цел:

1. изграждане на модерна пазарна инфраструктура;
2. създаване на условия за разширяване на контактите между стокопроизводители, търговци и потребители;
3. насърчаване на свободната конкуренция;
4. развитие на пазарните отношения.

Чл. 4. Основните задачи в дейността на борсата са:

1. създаване, организиране и развитие на открит и конкурентен пазар за търговия със стандартизирани контракти на борсови стоки;
2. формиране и усъвършенстване на механизъм за постигане на равновесни пазарни цени.
3. изграждане и утвърждаване на система от стандарти и специфични механизми за качествяване и сертифициране на стоките, предмет на борсова търговия;

Глава трета ДЕЙНОСТ

Чл. 5. В изпълнение на своите цели и задачи борсата извършва следните дейности:

1. определя видовете стоки и размера на търгуваните контракти на борсата и преустановява временно или окончателно търговията с някои от тях;
2. подготвя, организира и провежда борсови сесии за сключване на сделки със стоки и контракти;
3. организира и регистрира сключването на борсовите сделки;

4. подпомага изпълнението на борсовите сделки и организира и контролира плащането по тях;
5. налага санкции за извършени нарушения на законовите и други правила в областта на борсовата търговия;
6. изготвя общи условия на борсови и други търговски договори;
7. извършва проучвания и анализи на борсовите и другите търговски договорни отношения;
8. обобщава, анализира и популяризира борсовата дейност и практика, включително движението и тенденциите на цените;
9. осъществява информационна дейност за оферти, борсовите цени и сключени сделки, включително чрез издаване на седмичен борсов бюлетин и чрез средствата за масова информация;
10. организира и провежда курсове за подготовка на брокери и издава сертификати за брокерска правоспособност;
11. води регистри и друга отчетност на издадените сертификати за брокери, на членовете, на участващите на борсата брокери, на сключените сделки и на арбитражните спорове, отнасящи се до дейността на борсата;
12. взаимодейства с държавни органи и институции, сдружения, банки, търговски дружества, неправителствени организации, органи на местно самоуправление и други заинтересувани от борсовата търговия и нейното развитие;
13. развива сътрудничество с други борси, борсови, финансови, търговски и обществени институции и организации от страната и чужбина;
14. привлича специалисти и експерти от страната и чужбина за консултации и проучвания на проблеми в областта на борсовите и договорните отношения;
15. представлява интересите на членовете си на национални и международни борсови и търговски форуми и прояви;
16. открива свои представителства в страната и в чужбина;
17. осъществява други дейности, произтичащи от Закона за стоковите борси и тържищата, актовете по неговото прилагане и този правилник.
18. осъществява дейностите, произтичащи от Закона за обществените поръчки, Гражданския процесуален кодекс и Данъчно осигурителния процесуален кодекс.

Глава четвърта БОРСОВИ ОРГАНИ

Раздел I Общи положения

Чл. 6. Органите на борсата са:

1. ръководни;
2. изпълнителни;
3. помощни.

Чл. 7. Ръководни органи на борсата са:

1. Общото събрание на акционерите;
2. общите събрания на членовете на борсовите подкръгове.

Чл. 8. Изпълнителни органи на борсата са:

1. Съветът на директорите на борсата;
2. председателите на общите събрание на членовете на борсовите подкръгове.

Чл. 9. Помощни органи на борсата са постоянните и временните комисии на членовете на борсата, с изключение на Консултативната комисия.

Чл. 10.

(1) Функционални звена към борсата са:

1. Клиринговата къща;
2. Борсовият арбитраж.

(2) Функционалните звена са независими от борсата и осъществяват своята дейност и управление въз основа на отделни устройствени актове и правилници, които не могат да противоречат на този правилник.

Раздел II

Общо събрание на акционерите

Чл. 11.

- (1) Общото събрание на акционерите се състои от всички акционери на борсата.
- (2) Компетентността на Общото събрание, неговото свикване, ред за провеждане, кворум, гласуване, вземане на решения и другите въпроси относно дейността му се уреждат в устава на борсата.

Раздел III

Съвет на директорите

Чл. 12.

- (1) Съветът на директорите на борсата се избира от Общото събрание на акционерите в състав и мандат определени от Устава на акционерното дружество Софийска стокова борса АД.
- (2) Компетентността на Съвета на директорите, реда за избиране на изпълнителните членове и техните функции, ред за работа на съвета, кворума, гласуването, вземането на решения и другите въпроси относно дейността му се уреждат в Устава на борсата, правилата за работата на съвета и този правилник.

Раздел IV

Общи събрания на членовете на борсовите подкръгове

Чл. 13.

- (1) Членовете на всеки борсов подкръг образуват общо събрание на подкръга.
- (2) В работата на общите събрания на борсовите подкръгове могат да участват членовете на Съвета на директорите на борсата.

Чл. 14. Общото събрание на борсовия подкръг:

1. прави предложения пред Съвета на директорите за вземане на решения от Общото събрание на акционерите за:
 - а) изменения и допълнения на борсовия правилник;
 - б) други въпроси от компетентността на Общото събрание на акционерите, отнасящи се до функционирането на борсата и до борсовата търговия;
2. прави предложения и дава мнения пред Съвета на директорите относно дейността на борсовия подкръг;

3. избира и освобождава председател и заместник-председател измежду членовете си;
4. приема годишните отчети за работата на борсовия подкръг;
5. създава временни комисии и други помощни органи, подпомагащи работата му по т. 1 и 2, определя конкретните им функции, срока на дейността им, избира и освобождава членовете им и приема отчетите им.
6. решава други въпроси, предвидени в този правилник.

Чл. 15. Общо събрание на борсовия подкръг се провежда не по-малко от веднъж годишно.

Чл. 16.

- (1) Общото събрание се свиква от председателя му по негова инициатива, по искане на Съвета на директорите на борсата или по искане на 1/5 от членовете на борсовия подкръг.
- (2) Ако председателят не свика Общото събрание на редовно заседание по чл. 14 или по искане на лицата по предходната алинея, то се свиква от Съвета на директорите на борсата.
- (3) Свикването се извършва чрез писмена покана до членовете, изпратена не по-малко от 15 дни преди деня на провеждане на общото събрание. За свикването се съобщава в същия срок и на две последователни сесии на борсовия подкръг.
- (4) Поканата съдържа данни за мястото, деня и часа на събранието и за дневния му ред. Поканата е валидна, ако е изпратена на адреса на управление, вписан в регистъра на членовете.

Чл. 17.

- (1) Общото събрание е редовно, ако присъстват повече от половината от членовете му.
- (2) При липса на кворум се насрочва ново събрание в срок до 15 дни, което е редовно независимо от броя на присъстващите членове. Датата на новото събрание може да бъде посочена и в поканата за първото събрание.

Чл. 18.

- (1) Решенията на Общото събрание се вземат с обикновено мнозинство на присъстващите членове. Решенията по т. 1 и 2 на чл. 13 се вземат с мнозинство 2/3 от присъстващите членове.
- (2) Всички решения се вземат с явно гласуване.
- (3) Всеки член има право на един глас.

Чл. 19.

- (1) За заседанията на Общото събрание се води протокол, в който се посочват мястото и времето на провеждане на събранието, броя и имената на присъстващите членове и другите поканени лица, направените предложения по същество, проведените гласувания и техните резултати.
- (2) Протоколът се подписва от председателя на Общото събрание, действащ в момента на закриването му, и от секретаря, водил протокола.

Чл. 20. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат съответно правилата за работа на Общото събрание на акционерите, предвидени в Устава на борсата.

Раздел V

Председатели на общите събрания на борсовите подкръгове

Чл. 21.

(1) Председателите на общите събрания на борсовите подкръгове:

1. свикват и ръководят заседанията им;
2. изготвят годишните отчети за работата на борсовия подкръг;
3. организират изпълнението на решенията на общите събрания.

(2) Заместник-председателите подпомагат председателите при изпълнението на функциите им. При продължително отсъствие, заболяване или невъзможност на председателя да изпълнява задълженията си за срок по-голям от три месеца, те се изпълняват от заместник-председателя.

Раздел VI

Комисии

Чл. 22.

(1) При борсата могат да бъдат образувани комисии за извършване на проучвания, анализи, препоръки и предложения.

(2) Комисиите са помощни органи на борсата. Те могат да бъдат постоянни, временни и комисии "ад хок".

Чл. 23.

(1) Постоянните комисии се създават и закриват от Съвета на директорите с изключение на Консултативната комисия, която се събира от Общото събрание на акционерите. С решението за създаване се определят функциите на комисията и броя на членовете, включително съотношението между членове на борсата, служители на борсата, външни експерти и други лица.

(2) Членовете на постоянните комисии, както и техните председатели и заместник-председатели се избират и освобождават от Съвета на директорите.

Чл. 24. Постоянните комисии работят въз основа на приети от тях вътрешни правила (правилници), които се утвърждават от Съвета на директорите на борсата.

Чл. 25. Постоянни комисии към борсата са:

1. Консултативна комисия;
2. Комисия по членството;
3. Комисии по стоковата номенклатура;
4. Комисия по договорите;
5. Комисия по етиката;
6. Комисия по развитието на регионалните пазари и центрове;
7. Комисия по борсовите технологии;
8. Комисия по материалната база;
9. Комисия по пазарни анализи;
10. Комисия по информационно обслужване;
11. Комисия по връзки с обществото и средствата за масова информация;
12. Комисия по брокерска подготовка и квалификация;
13. Комисия по дългосрочно планиране, развитие и прогнози.

Чл. 26.

(1) Консултативната комисия е съветващ орган на Съвета на директорите и изпълнява функциите по чл. 27, ал. 2 от Закона за стоковите борси и тържищата. Тя се състои от шест члена - двама представители на акционерите, избрани от Общото събрание на акционерите, двама представители на членовете на борсата, избрани от членовете и двама представители на брокерите, избрани от брокерите. Комисията е постоянно действащ орган и мандатът ѝ съвпада с мандата на Съвета на директорите.

(2) Консултативната комисия избира председател и осъществява дейността си въз основа на правила за работа, утвърдени от Съвета на директорите на борсата.

(3) Решенията на комисията се вземат с явно гласуване и обикновено мнозинство. Те са законни, ако на заседанието ѝ са присъствали най-малко 2/3 от членовете ѝ.

(4) член на Консултативната комисия не може да бъде едновременно представител на акционер, член на борсата и брокер.

(5) Съветът на директорите съгласува решенията си по чл. 27, ал. 1, т. 1,3,4 и 7 от ЗСБТ с Консултативната комисия, като може да ѝ делегира права по чл. 27, ал. 1, т. 3 и 7 от ЗСБТ.

Чл. 27. Временните комисии се създават към общите събрания на борсовите подкръгове по реда на чл. 13, т. 5.

Чл. 28. Комисии "ад хок" могат да бъдат образувани от ръководните органи на борсата, от Съвета на директорите и от постоянните комисии към борсата, както и от не по-малко от девет члена на борсата за подготвяне на предложения по конкретен въпрос. За изготвеното предложение комисииите уведомяват органа, който ги е образувал, и съответната постоянна комисия, от чиято компетентност е предложението.

Раздел VII Клирингова къща

Чл. 29.

(1) Към борсата се създава клирингова къща за гарантиране на задълженията на страните по сключените фючърсни и опционни сделки.

(2) Клиринговата къща формира и поддържа гаранционен фонд за гарантиране на плащанията по срочните борсови сделки. Всеки член на клиринговата къща внася в този фонд сума за гарантиране на сделките, за чието изпълнение отговаря, в размер, определен с нейния правилник.

(3) Условието и редът за формиране на гаранционния фонд и неговата дейност се определят в Правилника за устройството и дейността на клиринговата къща.

Чл. 30.

(1) Клиринговата къща е акционерно дружество с едностепенна система на управление, като не по-малко от 51 на сто от членовете ѝ са членове или акционери на борсата. Никой от членовете на клиринговата къща не може да се ползува с предимство пред останалите членове.

(2) Клиринговата къща:

1. издава само поименни акции с право на един глас;
2. не може да издава привилегирани акции;
3. не може да извършва търговски сделки, освен ако това е необходимо за осъществяване на дейността ѝ;
4. не формира печалба и не разпределя дивиденди;
5. не може да дава заеми или да дава обезпечения на трети лица;

6. не може да издава облигации;
7. не може да получава заеми при условия по-неблагоприятни от пазарните за страната.

Чл. 31. Клиринговата къща осигурява:

1. помещения с висока степен на сигурност;
2. система за финансов контрол, която да осигурява: а) спазването на изискванията за капиталова адекватност на клиринговите членове съгласно нейния правилник; б) контрол на паричните маржин депозити; в) контрол на точното изпълнение на всички сделки; г) опазване на тайната относно стоковите позиции;
3. условия за електронен трансфер на плащанията;
4. събиране и плащане на маржин депозитите според стойността на откритите позиции и изравняването им при промяна на пазарните цени;
5. поддържане на електронен регистър за гарантираните борсови сделки.

Чл. 32. Съветът на директорите на клиринговата къща:

1. приема правилник за устройството и дейността на клиринговата къща;
2. приема и изключва членове на клиринговата къща;
3. организира и контролира плащанията по сключените сделки;
4. налага санкции на членовете при условия и ред, предвидени в правилника по т. 1;
5. упражнява всички други права, които са му предоставени съгласно действащото законодателство, устава и правилника;
6. приема решения и издава нареждания във връзка с упражняване на правата си.

Чл. 33.

(1) Член на клиринговата къща може да бъде всяко лице – търговец, който отговаря на изискванията на действащото законодателство.

(2) Клиринговите членове:

1. сключват договор с клиринговата къща за уреждане на отношенията с нея във връзка с фючърсната и опционната търговия;
2. поемат задължения за спазване на всички клирингови правила, предвидени в правилника за устройството и дейността ѝ;
3. обслужват членовете на борсата, които не са клирингови членове, при сключване на фючърсни и опционни сделки, като за целта сключват договори за осъществяване на фючърсна и опционна търговия от свое име за сметка на съответния борсов член.

Чл. 34. До създаването на клиринговата къща, специализирано звено към Съвета на директорите на борсата набира гаранционните вноски по отделна специална сметка.

Раздел VIII Борсов арбитраж

Чл. 35.

- (1) Борсовият арбитраж е функционално звено на борсата, което дава задължителни тълкувания на този правилник и разрешава споровете във връзка със сключването и изпълнението на борсовите сделки.
- (2) Борсовият арбитраж разрешава и спорове по изпълнението на договорите между членовете и клиентите им и между членовете и брокерите.
- (3) Борсовият арбитраж разглежда и други спорове, предвидени в този правилник.

Чл. 36. Устройството на Борсовия арбитраж и правилата за производството пред него се уреждат в правилници, приети от Общото събрание на борсата.

Раздел IX
Борсов персонал

Чл. 37. Организационно-управленската структура на борсата, съставът и броят на служителите, техните длъжностни характеристики и възнагражденията им се определят от Съвета на директорите на борсата.

Чл. 38. Секретариатът на борсата изпълнява функциите по организацията и осъществяването на борсовата търговия и по документирането и регистрирането на борсовите сделки в съответствие с този правилник.

ДЯЛ ВТОРИ
ЧЛЕНОВЕ И БРОКЕРИ

Глава пета
ЧЛЕНОВЕ

Раздел I
Общи положения

Чл. 39.

- (1) Член на стоковата борса може да бъде само търговец по смисъла на Търговския закон и лица, регистрирани по законодателството на държава-членка на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, които отговарят на изискванията на борсовия правилник”. Борсовите членове сключват с клиентите си възмездни договори за борсово представителство без ексклузивни права за представителство.
- (2) Всеки акционер, който притежава акции в размер на минимум 1% от капитала на борсата може да бъде пълн член на борсата.
- (3) Независимо от начина на придобиване на членство, никой борсов член не може да има повече от едно членство на отделен борсов подкръг.

Чл. 40. Не могат да бъдат членове на борсата:

1. физическите лица, които не могат да бъдат еднолични търговци, респ. които са в производство за обявяване в несъстоятелност, невъзстановени в правата си несъстоятелни или осъдени за банкрут;
2. физическите лица, регистрирани като еднолични търговци, ако са осъждани за умишлено престъпление от общ характер по глави пета и шеста от Наказателния кодекс;
3. лицата, изключени като членове на борсата, освен в случаите на чл. 67;
4. физически лица, регистрирани като еднолични търговци, които в момента имат сключен договор за борсово представителство на Софийска стокова борса АД.

Чл. 41.

- (1) Членовете на борсата са пълни или постоянни.
- (2) Пълни са членовете, придобили правото на участие във всички борсови подкръгове.
- (3) Постоянни са членовете, придобили правото на участие в определен борсов подкръг.

(4) Членството в борсов подкръг включва и членство в съответните му раздели.

Чл. 42.

(1) Общото събрание на акционерите по предложение на Съвета на директорите може да въвежда временни ограничения при приемането на нови борсови членове, ако това е в интерес на нормалната борсова търговия.

(2) Ограниченията не се прилагат в случаите на цялостна продажба на пълно или постоянно членство.

Чл. 43.

(1) В борсата се водят отделни регистри за видовете членове по чл. 41.

(2) Регистрите се водят от длъжностно лице при Секретариата на борсата, натоварено за това от Съвета на директорите и под наблюдението и контрола на Комисията за членството. Съветът на директорите може да възложи на определен свой член текущ контрол върху воденето на регистрите.

(3) Регистрите съдържат:

1. актуални данни за статута, седалището и адреса на управление на търговеца и на неговия законен представител;
2. основание за приемането му като член на борсата;
3. настъпилите промени в членствения статут;
4. други данни, определени с решение на Съвета на директорите.

(4) Законният представител на всеки борсов член полага подписа си в съответния регистър пред длъжностното лице, което води регистъра.

(5) Борсовият член е длъжен да заявява за вписване в регистъра всички промени по ал. 3, т. 1. Данните, вписани в регистрите, се смятат за достоверни, до тяхното актуализиране от борсовия член.

(6) Регистрите са открити за членовете на борсата. За справки и услуги на трети лица се заплаща установената в този правилник такса.

Чл. 44. Въз основа на вписването в регистъра борсовият член получава идентификационен членски номер и му се издава удостоверение за членство.

Раздел II

Ред за приемане на членове

Чл. 45.

(1) Лицето, което желае да бъде прието за член на борсата, е длъжно да представи следните документи:

1. молба и регистрационна форма по образец;
2. копие от документ, съгласно уредбата на ЗТРРЮЛНЦ;
3. копие от регистрацията му в Българската търговско-промишлена палата, ако има такава;
4. референция от обслужващата го търговска банка;
5. референция от трима членове на борсата, имащи членски стаж повече от три години. Това условие се прилага след изтичането на три и половина години от деня на вписването на борсата в търговския регистър;
6. декларация за липсата на пречките за членство по чл. 40 от този правилник;
7. декларация, че е запознат с този правилник и ще го спазва неотклонно и безусловно при осъществяване на борсовата търговия.

(2) Акционерите на борсата, притежаващи акции в размер на минимум 1% от капитала на борсата и желаещи да се ползват от правата на пълен член, подават само молба и регистрационна форма по образец.

Чл. 46.

(1) В едномесечен срок от подаването на документите Комисията за членството разглежда кандидатурата на съответното лице и се произнася с писмено мнение за приемане или неприемане на кандидата, което заедно с документацията предава на Консултативната комисия.

(2) Комисията за членството може да събира допълнителна информация за кандидата, да извършва проучвания относно декларираните от него данни и да провежда разговори с борсовите членове, които са дали приложените референции.

Чл. 47.

(1) В двумесечен срок от получаването на документите на кандидата Консултативната комисия се произнася с писмено мнение по искането, което заедно с образувателната преписка за членството внася в Съвета на директорите.

(2) Консултативната комисия може да покани кандидата за разговор, както и да поиска от него допълнителни сведения за търговската му дейност.

Чл. 48.

(1) В тримесечен срок от получаването на документите на кандидата, Съветът на директорите е длъжен да вземе решение за приемането или неприемането на кандидата за член на борсата.

(2) Ако Консултативната комисия е дала мнение за приемане на кандидата, Съветът на директорите не може да откаже приемането, освен ако установи, че съществуват пречките по чл. 40 от този правилник.

(3) Решението на Съвета на директорите, с което се отказва приемането на член, се мотивира.

Чл. 49. Постоянните членове на борсата, които желаят да бъдат приети за членове на други борсови подкръгове или да получат пълно членство, подават само документите по чл. 45, т. 1. В тези случаи чл. 46 и чл. 47 не се прилагат.

Раздел III

Права и задължения на членовете

Чл. 50. Всеки член на борсата има право:

1. да участва в общите събрания на борсовите подкръгове, в които членува;
2. да избира и да бъде избран в другите органи на борсовите подкръгове, в които членува;
3. да прави предложения за развитието и усъвършенстването на борсовата търговия и на организацията на борсата;
4. да прави мотивирани искания за налагане на санкции и за временно или окончателно отстраняване на членове;
5. да участва на сесиите на борсовите подкръгове, в които членува, и да сключва борсови сделки за своя сметка или за сметка на клиентите си чрез правоспособни брокери.

Чл. 51. Всеки член на борсата е длъжен:

1. да изпълнява решенията на ръководните органи.
2. да съдейства за осъществяване на целите на борсата;

3. да осъществява борсовата търговия при пълно и безусловно спазване на изискванията на този правилник;
4. да урежда своевременно всички свои задължения към борсата, Клиринговата къща и останалите борсови членове.
5. Претенциите за неизпълнени задължения по т. 4 се разглеждат и решават от Борсовия арбитраж при ССБ АД.

Раздел IV Продажба на членство

Чл. 52.

- (1) Пълните и постоянни членове на борсата могат да продадат членството си на друго лице, само ако последното е редовно прието за член по реда на чл. 45 - 48 от този правилник.
- (2) Изискването по предходната алинея не се прилага, ако купувачът е редовен постоянен член на борсата.

Чл. 53.

- (1) Независимо от формата и условията на договора за продажба на членство, както и от наличието на решение по чл. 48 за приемане на новия член, продавачът и купувачът са длъжни в 10-дневен срок да заявят продажбата за отразяване в регистрите за членовете.
- (2) При неизпълнение на задължението по предходната алинея продажбата няма действие спрямо борсата и продавачът и купувачът остават задължени за членските си и други вноски и такси, дължими според членския им статут, съществуващ по регистрите.

Чл. 54.

- (1) Продавачът на пълно членство може да бъде приет за член на борсата по общия ред след изтичането на не по-малко от една година от отразяването на продажбата в регистъра за членовете.
- (2) В срока по предходната алинея продавачът на постоянно членство или на членство в един борсов подкръг няма право да закупува ново членство.

Раздел V Доброволно напускане

Чл. 55. Борсовият член може да прекрати членството си чрез доброволно напускане като отпрати писмено предизвестие:

1. до Съвета на директорите и Клиринговата къща - когато се прекратява пълно членство;
2. до Съвета на директорите и до Председателя на Общото събрание на борсовия подкръг, когато се прекратява непълно членство, респ. до Клиринговата къща, когато непълният борсов член е и клирингов член.

Чл. 56.

- (1) В десетдневен срок от постъпването на предизвестията Съветът на директорите и/или Председателят на Общото събрание на борсовия подкръг организират уведомяването на членовете на борсата и/или борсовия подкръг за напускането. В същия срок се извършва проверка за наличието на задължения на напускащия член към борсата и Клиринговата къща.

(2) Ако след уведомяването на членовете и в общ 30-дневен срок от постъпването на предизвестиято, спрямо напускащия член не постъпят искания за неизпълнени задължения към членовете или към борсата и Клиринговата къща, Съветът на директорите нарежда напускането да бъде отразено в съответния регистър на членовете.

(3) Ако в срока по предходната алинея са постъпили искания спрямо напускащия член, Съветът на директорите го уведомява и му дава срок за изпълнение на задължението. Срокът за изпълнение не може да бъде по-кратък от 15 и по-дълъг от 45 дни. Отписването от регистъра не се извършва, докато задължението не бъде изпълнено или спорът не бъде разрешен с влязъл в сила правораздавателен акт, освен при изключване.

(4) При напускането борсовият член е длъжен да върне издаденото му удостоверение за членство, което се обезсилва. При неизпълнение Съветът на директорите оповестява по подходящ начин обезсилването пред членовете на борсата и пред обществеността.

(5) Съветът на директорите може да възложи осъществяването на функциите по настоящия член на главния изпълнителен директор на борсата.

Чл. 57. Спрямо напусналия борсов член се прилага съответно чл. 54 от този правилник.

Раздел VI Изключване

Чл. 58. Член на борсата може да бъде изключен по решение на Съвета на директорите, когато:

1. не е заплатил встъпителната или годишната си членска вноска в сроковете по чл. 70 и чл. 71;
2. не е направил вноската си в гаранционния фонд на клиринговата къща в срока по договора по чл. 33, ал. 2, т. 1;
3. не е заплатил дължими борсови и клирингови такси, както и маржови вноски;
4. не е изпълнил парични или стокови задължения по сключени борсови сделки в тримесечен срок от падежа;
5. не е погасил задължения към борсата или към нейни членове в случаите по чл. 56, ал. 3.
6. са настъпили фактите по чл. 40 от този правилник.
7. при системни нарушения на правилата на борсовата търговия, предвидени в този правилник, извършвани или продължаващи и след отправеното му предупреждение.
8. при установено поведение извън случаите по т. 1-7, лепоставящо борсата или борсов член.

Чл. 59.

- (1) В случаите на т. 1 - 5 и 7 на предходния член решението за изключване може да се вземе само след отправянето на писмено предупреждение.
- (2) С предупреждението се определя и срок за изпълнение, който не може да бъде по-кратък от 15 и по-дълъг от 45 дни.
- (3) Предупреждението се смята за редовно, ако е изпратено на адреса на управление на борсовия член, вписан в съответния регистър на членовете.

Чл. 60. Едновременно с предупреждението по предходния член съветът на директорите може да отстрани временно борсовия член от участие в търговията. Отстраняването има действие за всички борсови кръгове. Срокът на отстраняването не може да бъде по-кратък от срока по чл. 59, ал. 2.

Чл. 61.

- (1) Когато в дадения му с предупреждението срок борсовият член не е изпълнил задължението си, Съветът на директорите взема решение за изключването му.
- (2) Едновременно с решението за изключване Съветът на директорите постановява и окончателно отстраняване на изключения член от борсовата търговия.

Чл. 62.

- (1) Преди да вземе решение за изключване на борсов член Съветът на директорите е длъжен да поиска писменото мнение на Консултативната комисия.
- (2) По изключение и ако Консултативната комисия препоръча това, Съветът на директорите може да отправи повторно предупреждение за изключване, като даде срок за изпълнение не по-дълъг от 15 дни.
- (3) При неизпълнение в срока по предходната алинея Консултативната комисия не може да откаже съгласуване на изключването.

Чл. 63.

- (1) Решението за изключване на борсовия член може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщаването му пред Борсовия арбитраж.
- (2) Борсовият арбитраж разглежда жалбата в съответствие с правилника си.

Чл. 64.

- (1) Борсовият арбитраж се произнася само по оплакванията, изложени в жалбата.
- (2) Борсовият арбитраж отменя решението за изключване, ако установи, че:
 1. основанието за изключване по чл. 58 не е осъществено;
 2. решението е прието при нарушаване на процедурата за изключване по този правилник и на реда за вземане на решения по Устава на борсата и правилата за работа на Съвета на директорите.
- (3) Ако арбитражът установи, че към деня на вземане на решението за изключване основанието по чл. 58 е съществувало, но в периода до подаване на жалбата, изключеният член е изпълнил съответното си задължение, той отменя решението, но разносните за арбитражното производство остават за сметка на жалбоподателя.

Чл. 65.

- (1) След влизане в сила на решението за изключване главният изпълнителен директор разпорежда служебното отписване на изключения член от съответния регистър.
- (2) Прямо изключения член се прилага съответно чл. 56, ал. 4.

Чл. 66. Изключването на борсовия член има за последица прекратяване на всички негови членствени отношения с борсата и Клиринговата къща. Недопустимо е изключване на пълен или непълен член само от един или няколко борсови подкръга и запазване на членството му в други.

Чл. 67. Изключен борсов член може да бъде приет отново за член на борсата по общия ред не по-рано от три години след влизане в сила на решението за изключване и ако общите събрания на съответните борсови подкръгове вземат решения за приемането му.

Раздел VII

Членски вноски

Чл. 68. Всеки член на борсата е длъжен да заплаща членски вноски в съответствие с членствения му статут.

Чл. 69. Членските вноски са встъпителни и годишни.

Чл. 70.

(1) Встъпителните вноски се заплащат от новоприетите борсови членове в 10-дневен срок от деня на решението по чл. 48 за приемането им. Акционерите на Софийска стокова борса АД, утвърдени за членове съгласно чл. 45 ал. 2 не заплащат встъпителна вноска.

(2) До заплащането на встъпителните вноски на новоприетите членове не се издават удостоверения за членство и не се допускат до участие в борсовата търговия.

Чл. 71.

(1) Годишните вноски се предплащат от членовете в срок до 31 януари на текущата година.

(2) Допуска се заплащане на годишната вноска на две части - съответно до 31 януари и 31 юли на текущата година.

(3) Не се дължи годишна вноска за годината, в която съответното лице е станало член на борсата.

Чл. 72. При цялостно или частично прекратяване на членството, независимо от основанията за това, членските вноски или част от тях не подлежат на връщане.

Чл. 73. Размерите на встъпителните и годишните вноски за пълно и постоянно членство се определят в тарифа, утвърдена от Съвета на директорите и приета от Общото събрание на акционерите, представляваща приложение 13 от Борсовия правилник.

Глава шеста

БРОКЕРИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 74.

(1) Брокерът е физическо лице, които сключва сделки на борсата от името на борсов член.

Чл. 75.

(1) Брокер може да бъде лице, което:

1. е дееспособно, не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер и е завършило средно образование.

2. притежава брокерска квалификация, удостоверена със сертификат за успешно завършен курс на Софийска стокова борса и курс за годишна актуализация на знанията.

3. е вписано в регистъра за брокерите, воден от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата.

4. е вписано в регистъра на брокерите, осъществяващи дейност на Софийска стокова борса.

(2) В регистъра на брокерите, осъществяващи дейност на ССБ, не се вписват брокери, осъществяващи дейност на друга стокова борса, участващи в управлението ѝ или нейни служители, освен с разрешение на Съвета на директорите.

(3) В случаите, на нарушения по ал. (2), СД на ССБ дава срок от 1 месец за отстраняване на нарушението, след изтичане на който заличава брокера от регистъра на ССБ, ако не му бъде представено доказателство, че нарушението е отстранено.

Чл. 76.

(1) В борсата се води регистър на брокерите.

(2) Регистърът се води от длъжностно лице в Секретариата на борсата, натоварено за това от Съвета на директорите и под наблюдението и контрола на Комисията за брокерите. Съветът на директорите може да възложи на определен свой член текущ контрол върху воденето на регистрите.

(3) Регистърът съдържа:

1. трите имена на брокера, ЕГН, домашен и служебен адрес, а ако той е едноличен търговец и актуални данни за неговото седалище и адрес на управление;
2. номер и дата на издадено удостоверение от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата;
3. наименованието на борсовия член, на когото брокерът посредничи;
4. настъпилите промени в посредническите отношения;
5. други данни, определени с решение на Съвета на директорите.

(4) Брокерът полага подписа си в регистъра пред длъжностното лице, което го води.

(5) Борсовият член е длъжен да уведомява незабавно Съвета на директорите на борсата и в 7-дневен срок – Комисията за сключените и прекратените договори с брокери.

(6) Брокерът е длъжен да заявява за вписване в регистъра всички промени по ал. 3, т. 1. Данните, вписани в регистъра, се смятат за достоверни до тяхното актуализиране от брокера.

(7) Регистърът е открит за членовете на борсата и за брокерите.

Чл. 77. Въз основа на вписването в регистъра брокерът получава идентификационен номер и му се издава удостоверение за осъществяване на дейност на борсата.

Раздел II

Отношения между брокера и борсата

Чл. 78.

(1) Брокерът не е служител на борсата.

(2) Брокерът не може да бъде едновременно и член на борсата, като едноличен търговец

Чл. 79. На борсата брокерът няма право да сключва сделки за своя сметка нито лично, нито чрез трето лице.

Чл. 80.

(1) Преди започване работа в борсовата зала, брокерът полага "Клетва на борсовия посредник", съгласно Приложение № 11 и подписва клетвен лист.

(2) При осъществяване на дейността си на борсовите сесии брокерът използва определено място в борсовата зала, предоставено на борсовия член, на когото посредничи.

Чл. 81.

- (1) Брокерът може да ползва помощници при осъществяване на функциите си. Помощниците извършват само технически и спомагателни действия по указания на брокера. Те не могат да осъществяват действия по сключване на сделки.
- (2) По време на борсовата сесия брокерът може да ползва само един помощник.

Раздел III

Отношения между брокера и борсовия член

Чл. 82. Отношенията между брокера и борсовия член се уреждат с договор за борсово посредничество.

Чл. 83.

- (1) Договорът за посредничество може да съдържа само общи клаузи и да има дългосрочен характер, като конкретните поръчки на борсовия член се възлагат отделно по ред, условия и срокове, предвидени в договора.
- (2) По съгласие на страните поръчките на борсовия член могат да се възлагат с отделни самостоятелни договори за посредничество.

Чл. 84. Общите клаузи на договора за посредничество установяват правното действие, възложено на брокера от борсовия член, правата и задълженията на страните, възнаграждението на брокера и начина на плащането му, отговорността за неизпълнение на договора, ред за прекратяването му и ред за разрешаване на споровете.

Чл. 85. Съдържанието на договора за посредничество се определя свободно от борсовия член и брокера. По реда на чл. 76, ал. 5 на борсата се съобщава само сключването и прекратяването му.

Чл. 86.

- (1) Брокер не може да сключи договор с повече от един член на Софийска стокова борса.
- (2) За определен борсов подкръг борсовият член не може да възлага поръчки на повече от един брокер за сключване на сделки за определен вид стоки.

Чл. 87.

- (1) Ако в посредническия договор е уговорена възможност за заместване на брокера с друг брокер, сключил договор за борсово представителство със същия борсов член, страните го определят поименно и борсовият член уведомява борсата за това едновременно със съобщението по реда на чл. 83, ал. 5.
- (2) Ако името на заместника е съобщено по реда на предходната алинея, се смята, че подаването на офертата и/или явяването на заместника в борсовата сесия вместо брокера са валидни.

Раздел IV

Задължения на брокера

Чл. 88. Брокерът е длъжен:

1. да приема поръчки и да сключва сделки само от името и за сметка на борсовия член, на когото посредничи, респ. за сметка на неговия клиент;
2. да подава офертите в сроковете, формата, съдържанието, приложенията и другите изисквания на този правилник;
3. да внася гаранциите и другите борсови и клирингови такси в определените с този правилник срокове;

4. след сключване на сделката да заплаща дължимите към борсата такси в установените с този правилник размери и срок;
5. да спазва установения ред за търгуване в борсовата зала;
6. да следи за подадени възражения от клиентите;
7. да води брокерски дневник в съответствие с изискванията на този правилник.

Чл. 89. При сключване на борсовите сделки брокерът е длъжен да се ръководи от интересите на клиента и борсовия член, на когото посредничи.

Чл. 90.

- (1) Информацията, съдържаща се в брокерските дневници, представлява търговска тайна и не може да се предоставя под каквато и да е форма на лица, нямащи отношение към нейното съдържание, освен за проверка и контрол от членовете на ръководството и Секретариата на стоковата борса и на контролните органи на ДКСБТ.
- (2) Брокерите са длъжни да записват в брокерските си дневници всички данни, свързани с поръчките на борсови членове и/или техните клиенти, съгласувано с борсовите членове, които те представляват и с клиентите им по реда и в съответствие с реквизитите, изискващи се в раздел V, следвайки формата-образец, представляваща Приложение 12 към настоящия правилник.
- (3) „Запис“ в борсовия дневник е реквизит със самостоятелно наименование или група реквизити с отделни наименования и с общо наименование на групата, съдържащи буквено-цифрено или символно значение, съответстващо на тези наименования поотделно и групово.
- (4) „Реквизит“ в брокерския дневник е буквено-цифреният или символен ред/колона/, съответстващ и отразяващ еднозначно указаното в съответното наименование поотделно.
- (5) Записите в брокерските дневници могат да бъдат приемани за доказателствени средства в писмена форма от контролните органи на ДКСБТ и стоковата борса и пред борсовия арбитраж, както и пред други лица, ако воденето им е в съответствие с реда и изискванията към съдържанието на Инструкцията за водене на дневници от брокерите, осъществяващи дейност на стокова борса, приета от ДКСБТ.

Раздел V

Брокерски дневници. Изисквания към съдържанието на записите в брокерските дневници

Чл. 91.

- (1) Брокерът е длъжен да води дневник за възложените и изпълнените от него поръчки при спазване на минималното задължително съдържание на информацията, записвана в брокерските дневници и реда за тяхното водене, определени с Инструкцията за водене на дневници от брокерите, осъществяващи дейност на стокова борса, приета от ДКСБТ.
- (2) Преди завеждането му дневникът се заверява от длъжностно лице от секретариата на борсата по начин, който гарантира неговата цялост.

Чл. 92.

- (1) В брокерския дневник се водят записи по видовете борсови сделки, съгласно Приложение 12 от борсовия правилник.
- (2) За сделките с незабавно изпълнение и форуърдните сделки, записите са със следното задължително минимално съдържание:
 1. номер на поръчката, дата и час на възлагане;

2. наименование на борсовия член, а за сделките, свързани с покупки по реда на ЗОП и с продажбите на ПДИ(продажби на държавно/общинско имущество)- и наименованието на крайния клиент;
 3. описание на поръчката, данни за: вид на сделката, вид на стоката; количество и мерни единици по системата SI или производните им; качество, удостоверено по съответния ред; начална тръжна цена, а за сделки по реда на ЗОП- и разполагам финансов ресурс на възложителя; брой на контракти, ако количеството е делимо на два и повече контракти; място и срок на доставяне; срок на валидност на поръчката;
 4. дата и час на заявяване за регистрация на поръчката в Секретариата на стоковата борса и внасяне на гаранцията, удостоверени от длъжностното лице;
 5. дата и час на оттегляне на поръчката, ако е извършено такова;
 6. дата и час на изменение на поръчката, ако е извършено такова и съдържанието на изменението по отделните реквизити на записа по т. 3;
 7. дата и час на сключване на сделка и договорена цена на сделката, а за сделки-покупки по реда на ЗОП и продажби-ПДИ- и насрещен брокер, борсов член и краен клиент;
 8. описание на сделката по показателите на т. 3 и 6, ако тя се отличава от показателите на поръчката или измененията в нея;
 9. прехвърляне на правата, възникнали за борсовия член по сключена сделка (доставка или плащане) към крайния клиент, ако е документирана такава договореност в борсов договор или спецификация.
- (3) Ако поръчката обединява няколко вида стоки, те се описват поотделно, с обща индикация за поръчката и отделни количества и единични цени, независимо от това на колко контракта е обявена поръчката, като в случая описанието или съответната част от него, може да бъде извършено с прилагане на заверено от борсовия член копие от спецификацията, с означение на поръчката, съдържащо данните по т. 3 на предходната ал. 2 на същия член;
- (4) За фючърсните и опционните сделки брокерският дневник съдържа:
1. номер на поръчката, дата и час на възлагането ѝ;
 2. номер и име на борсовия член;
 3. описание на поръчката, включващо данни за: вид на сделката, вид на стоката, цена, брой на контрактите, доставен месец, срок на валидност на поръчката;
 4. дата и час на оттегляне на поръчката, ако такова е извършено;
 5. дата и час на изменение на поръчката, ако такова е извършено, и съдържание на изменението;
 6. дата и час на заместването на брокера, ако такова е извършено;
 7. дата и час на сключване на сделката;
 8. описание на сделката по показателите на т. 3, ако тя се отличава от показателите на поръчката;
- (5) при воденето на дневника, брокерът може да използва и условни знаци или други съкращения или кодирания, ако тяхното значение е ясно и точно описано в дневника и позволява непротиворечиво разчитане на записите;

Раздел VI

Ред за водене на брокерски дневници. Съхраняване и проверки

Чл. 93.

- (1) Записите в брокерските дневници за регистрираните и обявени в офертния списък поръчки се вписват от брокерите по отделни реквизити или група от реквизити

незабавно след получаването им в писмена форма или по начин, приет за равнозначен на писмената форма, но не по-късно от един час преди борсовата сесия, за която се отнасят.

(2) Промяната в поръчките съгласно ал. 1 или за насрещни поръчки, получени по време на борсова сесия, съгласно чл. 43, ал. 3 от ЗСБТ, се отразяват в брокерските дневници като записи до края на тази борсова сесия.

(3) Допуска се за поръчки, за които са сключени сделки, да бъдат описани в брокерските дневници веднага след подписването на борсов договор за отделните реквизити в групите по т. т. 3,6 и 8 на ал. 2 на чл. 92 и само, ако подлежат на допълнително уточняване преди подписване на борсовия договор, но не по-късно от 3 (три) работни дни след датата на борсовата сесия, на която е сключена сделката, удостоверено незабавно след приключване на тази борсова сесия.

Чл. 94. За поръчки, за които е налице договаряне между брокерите по време на борсова сесия, но не се е стигнало до сключване на сделка, в групата реквизити по т. 7 на ал. 2 на чл. 92 се вписва достигнатата тръжна цена, вместо цената на сделката, удостоверено от котировчика, провеждащ борсовата сесия, незабавно след нейното провеждане.

Чл. 95.

(1) За борсовите сделки, по които е налице договорена цена за сключване на сделката в борсова зала, независимо от това дали е подписан борсов договор, но е налице борсов фиш за договорената цена, издаден от Секретариата на стоковата борса, сделката се счита за сключена при последно обявените условия в борсовата зала.

(2) В случай, че има други последващи уточнения от брокерите преди подписване на борсовите договори относно промени в поръчките, вписани в брокерските им дневници, те не могат да се позовават на тях при оспорване на сделката пред Борсовия арбитраж след датата на подаване на молбата пред него.

Чл. 96.

(1) Брокерските дневници се съхраняват в брокерите или в стоковата борса и се представят незабавно от участващите в борсовата сесия брокери за проверка при поискване от контролните органи на ДКСБТ или ръководството на стоковата борса, както и лицата от борсовата администрация, упълномощени от ръководството на съответната стокова борса.

(2) Секретариатът на стоковата борса може да предоставя информация и на надлежно легитимирал се клиент на борсов член и представляващия го брокер само за хода на изпълнение на неговата поръчка по регистрираните в Секретариата на стоковата борса оферти, обявени в офертния списък за текущата борсова сесия, след съгласуване с брокера, във времето: до един час преди началото и един след края на тази борсова сесия.

(3) Други лица могат да проверяват съдържанието на записите в брокерските дневници на брокерите, ако се легитимират надлежно за правоохранителни и правораздавателни органи.

Чл. 97.

(1) Брокерските дневници се заверяват ежегодно от борсовата администрация за извършена проверка за воденето им и се представят за съхранение в стоковата борса за 5(пет)годишен срок след тяхното приключване поради прекратяване на дейността на брокера на тази стокова борса или прекратяване на договора за борсово представителство от борсовия член, ако не последва сключване на нов договор с друг борсов член в едномесечен срок.

(2) При прекратяване на договор за борсово представителство без да е налице нов договор от борсов член, брокерът е длъжен да предаде борсовия си дневник в Секретариата на стоковата борса.

Чл. 98.

(1) При прекратяване дейността на стоковата борса борсовите дневници на всички брокери на тази борса се събират от тях и се предават от квестора по ликвидацията за архивирането им в ДКСБТ.

(2) При временното прекратяване на дейността на един или повече борсови подкръгове брокерите на тези подкръгове са длъжни да предадат в едномесечен срок брокерските си дневници за съхранение от борсовата администрация на тази стокова борса.

ДЯЛ ТРЕТИ БОРСОВА ТЪРГОВИЯ

Глава седма ОРГАНИЗАЦИЯ НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ

Раздел I Общи положения

Чл. 99. Стоките търгувани на борсата са разпределени по групи и видове.

Чл. 100.

(1) Търговията с всяка група или вид стоки може да се извършва в обособени борсови кръгове и подкръгове.

(2) В един борсов подкръг се търгува само с определена група или вид стоки.

Чл. 101.

(1) Борсовите кръгове функционират чрез провеждане на борсови сесии.

(2) Електронна система за търговия на Софийска стокова борса АД, наричана по нататък „ЕСТ“ е електронна система за организиране на борсова търговия, с функционалност за провеждане на борсови сесии.

(3) Борсовите сесии се провеждат чрез ЕСТ:

1. с участие на брокерите в борсовата зала, наричана по-нататък „борсова сесия в зала“ и;

2. без участие на брокерите в зала, наричана по-нататък „дистанционна борсова сесия“.

(4) Борсовите сесии в зала и дистанционните борсови сесии се провеждат в дни и часове, определени с решение на Съвета на директорите.

(5) Офертите от окончателния списък по чл. 130 се търгуват в борсовата сесия в зала и в дистанционната борсова сесия.

Чл. 102. Определянето на групите и видовете стоки, търгувани на борсата, създаването и прекратяването на борсовите кръгове и подкръгове и реда за провеждане на борсовите сесии се решават от съвета на директорите на борсата по реда определен от Закона за стоковите борси и тържищата и от този правилник.

Раздел II

Групи и видове стоки

Чл. 103.

- (1) Стоките търгувани на борсата са разделени на три основни групи:
 1. група "Хранителни стоки";
 2. група "Нехранителни стоки";
 3. група "Зърно".
- (2) Подробният списък на търгуваните стоки в трите основни групи се определя от Съвета на директорите.

Чл. 104. Съветът на директорите може да актуализира списъка на търгуваните стоки по групи и видове, съобразно потребностите на пазара.

Чл. 105.

- (1) Съветът на директорите взема решенията по чл. 103, ал. 2 и чл. 104 по предложение на Общото събрание на съответния борсов подкръг, на Комисията по стоковата номенклатура или по собствена инициатива.
- (2) Съветът на директорите взема решение за приемане на предложението, ако:
 1. не по-малко от 20 борсови члена са заявили намерение да търгуват със съответната група или вид стоки. Смята се, че това условие е налице, когато предложението е направено от общото събрание на съответния борсов подкръг и за него са гласували не по-малко от 20 членове на подкръга;
 2. Консултативната комисия е дала съгласие за приемане на предложението.
- (3) Преди да обсъди предложението по предходната алинея Съветът на директорите може да го внесе в Общото събрание на друг борсов подкръг, ако той е заинтересуван от решаването на въпроса.

Чл. 106.

- (1) Съветът на директорите взема решение за приемане на предложението по реда и при условията на предходния член с обикновено мнозинство.
- (2) В случаите, когато Общото събрание на заинтересувания борсов подкръг по ал. 3 на предходния член е взело решение против приемане на предложението, Съветът на директорите може да отложи окончателното решаване на въпроса за срок не по-кратък от шест месеца и не по-дълъг от една година. Решението за отлагане се взема с мнозинство 4/5 от състава на Съвета на директорите.
- (3) При повторното разглеждане на отложения въпрос Съветът на директорите взема решение за приемане на предложението, ако са спазени всички изисквания на чл. 105 ал. 1 и 2, независимо от мнението на Общото събрание на заинтересувания борсов подкръг.

Чл. 107.

- (1) Съветът на директорите временно преустановява дейността на борсовия кръг, ако броят на подадените оферти или на сключените сделки на борсовия кръг падне под 20 в продължение на 10 последователни дни на търгуване, за което незабавно уведомява комисията.
- (2) В случаите на ал. 1 Съветът на директорите взема и решение за временно преустановяване на дейността на кръга.
- (3) Решенията по предходната алинея се съгласуват с консултативната комисия.

Чл. 108. Решенията на Съвета на директорите по този раздел се оповестяват по подходящ начин пред акционерите, борсовите членове и брокерите, както и пред обществеността.

Раздел III

Борсови кръгове и подкръгове

Чл. 109. Борсовият кръг е част от борсовия пазар, в която участват борсовите членове, осъществяващи търговия с всички материални стоки.

Чл. 110.

(1) Борсовите подкръгове са:

1. подкръг за зърно;
2. подкръг за хранителни стоки;
3. подкръг за индустриални стоки.

(2) В рамките на всеки подкръг се обособяват раздел "Обществени поръчки" и раздел "ПДИ". Сделките в разделите се сключват в началото на борсовите сесии на съответния подкръг.

Чл. 111. Съветът на директорите може да създава борсови кръгове и подкръгове едновременно с измененията на видовете стоки, търгувани на борсата. За създаването на борсовите кръгове и подкръгове се прилагат съответно правилата на чл. 105 и чл. 106.

Чл. 112.

(1) Ако броят на подадените оферти или на сключените сделки на един борсов кръг падне под 20 в продължение на 10 последователни дни на търгуване, Съветът на директорите взема решение за временно преустановяване дейността на кръга, за което незабавно уведомява комисията.

(2) Едновременно с решението по предходната алинея Съветът на директорите взема и решение за временно преустановяване на търговията с групите или видовете стоки, търгувани на борсовия кръг.

(3) Решенията по предходните алинеи се съгласуват с Консултативната комисия.

Чл. 113. Решенията на Съвета на директорите по този раздел се оповестяват по подходящ начин пред акционерите, борсовите членове и брокерите, както и пред обществеността.

Раздел IV

Борсови сесии

Чл. 114.

(1) Борсовата сесия в зала и дистанционната борсова сесия са организирани срещи на участниците в търговията от определен борсов кръг и подкръг за сключване на борсови сделки по реда на този правилник, които се провеждат чрез ECT.

(2) В определен момент от една сесия на всеки един борсов подкръг се търгува само една стока.

Чл. 115.

(1) Сесиите на всеки борсов кръг и неговите подкръгове се провеждат в предварително определени часове в дните за търгуване.

(2) Във всички случаи продължителността на една борсова сесия не може да има времетраене повече от 4 часа.

Чл. 116.

(1) Участници в борсовата сесия са:

1. брокерите и техните помощници;
2. борсовият котировчик и неговите помощници;
3. регистраторът и неговите помощници;
4. служителите на борсата, непосредствено обслужващи сесията.

(2) Борсовите сесии не са открити за свободен достъп. На тях могат да присъстват членовете на Съвета на директорите на борсата и Клиринговата къща и арбитри от Борсовия арбитраж.

(3) Присъствието на лица, извън посочените в предходните алинеи се допуска по изключение с изричното разрешение на главния изпълнителен директор, което се съобщава на участниците преди началото на сесията.

(4) Борсовите сесии могат да бъдат наблюдавани в реално време на интернет страницата на борсата.

Чл. 117.

(1) Борсовите сесии в зала за подкръгове "Зърно", "Хранителни стоки" и "Индустриални стоки" се провеждат всеки вторник, сряда, четвъртък и петък.

(2) Дистанционните борсови сесии за подкръгове "Зърно", "Хранителни стоки" и "Индустриални стоки" се провеждат всеки вторник, сряда и четвъртък.

Чл. 118.

(1) Съветът на директорите определя и изменя мястото, деня, часа и времетраенето на борсовите сесии с решение, оповестено по подходящ начин до всички участници в съответния кръг и подкръг, не по-кратък от една седмица преди изменението.

(2) С решението за създаване на борсов кръг и подкръг се определят и неговите сесии.

(3) По изключение главният изпълнителен директор на борсата може да изменя деня и началния час на отделна борсова сесия, да назначава извънредни сесии, което се обявява при закриването на предходната сесия и за което незабавно се уведомява ДКСБТ. Новообявената сесия може да бъде проведена най-рано през следващия работен ден след деня, в който е обявена.

Глава осма **БОРСОВИ СДЕЛКИ**

Раздел I **Общи положения**

Чл. 119. Борсова сделка е търговска сделка, която се сключва на борсова сесия между членове на борсата при условия и ред, установени в този правилник, и има за предмет стоки, търгуване на борсата.

Чл. 120. Борсовата сделка се сключва от името на член на борсата за негова сметка или за сметка на клиента му.

Чл. 121. При сключването на договора между борсовия член и клиента, съгласно чл. 39, ал. 1, борсовият член е длъжен да уведоми клиента за търговските рискове от сключването на борсова сделка.

Чл. 122. На борсата се сключват:

1. сделки с незабавно изпълнение;
2. форуърдни сделки;
3. фючърсни сделки;

4. опционни сделки.

Раздел II

Сделки с незабавно изпълнение и форуърдни сделки

Чл. 123. Сделка с незабавно изпълнение е сделка, по която страните са договорили доставка на налични стоки и задълженията по която се изпълняват в срок до 10 работни дни след сключването ѝ.

Чл. 124. Форуърдна сделка е сделка, по която страните са се задължили да продадат или да купят стока по цена, определена при сключването ѝ, като са установили датата на доставянето.

Подраздел I

Офериране

Чл. 125. Всички сделки с незабавно изпълнение се сключват на база предварително заявени писмени или въведени в електронната система за търгуване оферти.

Чл. 126.

(1) Офертата се подава в Секретариата на борсата в три оригинални екземпляра подписани от брокера вносител.

Чл. 127.

(1) Офертите се изготвят върху формуляри по образец и съдържат: наименование на стоквата група, вид на предложението ("продава" или "купува"), наименование на стоката, количество, качество, брой на контрактите, цена, начин, форма и условия на плащане, гаранции, включени в цената и платени данъци, мита и акцизи, местонахождение на стоката, срок на доставяне, както и франкировка, ако тя е различна от местонахождението на стоката, и допълнителни клаузи.

(2) Към офертите се прилагат документи за качеството на стоката. Могат да бъдат приложени и други документи и мостри.

Чл. 128.

(1) Офертите се подават от брокерите в Секретариата на борсата не по-късно от 24 часа преди началния час на борсовата сесия.

(2) Когато офертата има за предмет обществена поръчка или продажба на вещи – държавна собственост, тя се подава в секретариата най-малко 5 работни дни преди деня на борсовата сесия.

(3) Към оферти за сделки по ЗОП задължително се прилагат и решенията на възложителите публикувани в регистъра на Агенцията по обществени поръчки.

(4) При увеличение на количествата и вида на стоките по внесена оферта, брокерът задължително подава нова оферта в Секретариата на борсата.

(5) При оферти за сделки по реда на ЗОП, ако е налице отклонение от 20% и повече в цената на първоначално подадената оферта, брокерът задължително внася нова оферта в Секретариата на борсата.

Чл. 129.

(1) Секретариатът на борсата:

1. приема за съответния борсов подкръг само оферти на брокери, регистрирани като посредници на борсови членове на същия подкръг, които са заплатили дължимата годишна членска вноска съгласно чл. 78;

2. проверява дали формата и съдържанието на офертата съответстват на изискванията на този правилник;
3. заверява офертата като редовна след предварителната консултация с експерт, удостоверил редовността на приложените документи;

(2) След като завери офертата, секретариатът на борсата отбелязва върху нея датата и часа на приемането ѝ.

Чл. 130. След изтичането на срока по чл. 128 Секретариатът на борсата обобщава приетите оферти за съответната сесия поотделно за "продава" и "купува" в списък, който съдържа: наименование на борсовия подкръг, индивидуализиране на сесията, пореден номер на офертата, наименование на стоката, основни качествени показатели, количество, брой на контрактите, местонахождение на стоката, срок на доставяне и начална цена.

Чл. 131.

- (1) Не по-късно от 24 часа преди началния час на борсовата сесия борсата оповестява списъка на приетите оферти на общодостъпно място в борсата и по други подходящи начини.
- (2) . Обществените поръчки се обявяват в списъка на приетите оферти най-малко 5 работни дни преди търгуването им.
- (3) Оферти за които не са изтекли сроковете по чл. 128 не се допускат за търгуване.

Чл. 132.

- (1) Преди началото на борсовата сесия на всеки брокер, участващ в нея, се предоставя по едно копие от списъка на приетите оферти.
- (2) Оригиналният екземпляр от всяка приета оферта се съхранява в Секретариата заедно с приложените документи. Предоставянето на копия на лица, които не са борсови членове или брокери, се допуска срещу заплащане на такса.

Чл. 133.

- (1) Корекция в параметрите на всички приети оферти се извършва безплатно, ако е направено не по-късно от 24 часа преди началния час на сесията. Корекцията се отразява и се заверява от Секретариата на борсата на всички екземпляри от офертата, като се посочва датата и часа.
- (2) След срока по предходната алинея изменението се допуска срещу заплащане на такса.
- (3) Когато офертата се оттегля или изменението засяга само цената, те се допускат безплатно не по-късно от един час преди началния час на сесията.
- (4) След изтичането на срока по предходната алинея се изготвя окончателен списък на офертите, без да се изменят поредните им номера от списъка по чл. 130. Оттеглените оферти не се заличават, а се маркират като оттеглени.
- (5) Действията по ал. 1 - 3 на този член се извършват по реда за подаване на офертите.

Подраздел II
Сключване на сделките

Сключване на сделки на борсова сесия в зала

Чл. 134.

- (1) Борсовата сесия в зала се ръководи от котировчик, който е служител на борсата.
- (2) Котировчикът се подпомага от двама помощници.
- (3) Участието в борсовата сесия на брокерите, внесли оферти за нея, е задължително.

Чл. 135.

- (1) Котировчикът обявява началото и края на сесията, както и прекъсванията и тяхната продължителност.
- (2) По време на сесията се регистрират само обявите и решенията на котировчика. Решенията му по хода на наддаването и по обявяването на сделките са окончателни.

Чл. 136.

- (1) Котировчикът обявява всяка оферта по реда на нейното място и по съдържанието ѝ според окончателния списък, като открива търговията с началната цена по окончателната оферта.
- (2) Офертите по раздел "ЗОП" и раздел "ПДИ" се обявяват в началото на борсовата сесия.

Чл. 137.

- (1) В съответствие с предложението на вносителя на офертата котировчикът обявява и стъпката за търгуване, която не може да бъде по-малка от 0.25 на сто и по-голяма от 1 на сто от цената по офертата.
- (2) Стъпка за търгуване е фиксираното обявяване на увеличаване или намаляване на офертната цена, което брокерите могат да правят при търгуването.

Чл. 138.

- (1) Брокерите потвърждават приемането на обявената начална цена с вдигане на ръка или чрез друг общовъзприет технически способ. В случай на едновременно потвърждение от двама или повече брокери поредността на изявленията им се определя от котировчика. Брокерите не могат да правят изявления, преди да им е разрешено от котировчика.
- (2) Котировчикът повтаря изявленията на брокерите, което се регистрира.
- (3) Брокерите правят изявленията си, като посочват последователно брокерския си номер, вида на потвърждението ("купува" или "продава"), брой на контрактите, потвърждение на цената.
- (4) Ако потвърждението се отнася до цялото количество, респ. съвпада по броя на контрактите, се смята, че сделката е сключена за пълния обем на офертата и при обявената начална цена, което се обявява от котировчика и се регистрира.
- (5) Ако потвърждението се отнася до част от количеството, респ. до част от контрактите, котировчикът обявява сделката за сключена за съответната съвпадаща част и продължава търгуването до изчерпване на цялото количество по офертата.

Чл. 139.

- (1) В случаите на едновременно потвърждение от повече от един брокер по ал. 1 на предходния член и когато котировчикът е затруднен да определи поредността на потвържденията, той обявява, че търгуването по офертата ще се проведе в края на сесията.
- (2) В тези случаи търгуването по офертата започва веднага с дискусия по реда на чл. 140.

Чл. 140.

- (1) В случай, че по обявената от котировчика начална цена не бъдат направени потвърждения или направените потвърждения и сключените сделки не изчерпват цялото количество по офертата, котировчикът обявява дискусия по цената.
- (2) Брокерите правят предложенията си за цена и количество по реда и правилата на чл. 138. След изчерпване на предложенията котировчикът обявява насрещната цена, която

е най-близка до началната. Ако брокерът, внесъл офертата, потвърди тази цена, сделката се смята за сключена и се регистрира.

(3) Ако брокерът, внесъл офертата, не потвърди насрещната цена, а оферира нова цена, котировчикът обявява нова дискусия по нея, което се извършва по същия ред и правила.

Чл. 141. Обявата на котировчика за сключена сделка съдържа:

1. пореден номер на офертата по списъка;
2. посочване на продавача и купувача чрез регистрационните номера на брокерите;
3. количество и/или брой на контрактите;
4. цена.

Чл. 142. Котировчикът обявява снемането на офертата от търгуване и преминаването към следващата оферта по списъка:

1. след изчерпване на количеството по офертата;
2. ако по нея не бъдат сключени сделки поради липса на потвърждения или предложения;
3. ако не бъде изчерпано цялото количество поради липса на потвърждения или предложения;

Чл. 143.

(1) След приключване на офертите по списъка се допуска обявяване на извънредни оферти, невключени в списъка, които се внасят в писмен вид до началото на сесията. Търгуването се извършва по реда и правилата на предходните членове при спазване на сроковете по чл. 128.

(2) За всяка извънредна оферта се заплаща такса.

Сключване на сделки на дистанционна борсова сесия

Чл. 144. Борсата провежда дистанционни борсови сесии чрез ЕСТ при условия и по ред, определени с правила за търговия, подробно описани в борсовия правилник.

Чл. 145. Дистанционната борсова сесия се провежда в ЕСТ, достъпът до която се осъществява посредством интернет страницата на борсата.

Чл. 146.

- (1) Дистанционната борсова сесия се ръководи от котировчик, който е служител на борсата.
- (2) Право на участие в дистанционната борсова сесия имат акредитираните брокери, които успешно са преминали курс за обучение за търговия в ЕСТ.
- (3) Служител на борсата регистрира брокерите в ЕСТ и им предоставя индивидуални акаунти/профили с потребителски имена и пароли.
- (4) Борсата води списък на брокерите с предоставен достъп до дистанционна борсова сесия.

Чл. 147.

- (1) Котировчикът задава в ЕСТ начало на сесията, край на сесията, прекъсванията и тяхната продължителност.
- (2) Котировчикът задава търгуването на всяка оферта по реда на нейното място в окончателния списък по чл. 130 и определя стъпката за търгуване, която не може да бъде по-малка от 0.25 на сто и по-голяма от 1 на сто от цената по офертата.

(3) Брокерът - вносител на офертата първи има право да подаде електронно изявление, наричано по-нататък „анонс“, с което да потвърди готовност за търговия и да коригира цена и количество.

(4) Насрещни анонси по офертите в ЕСТ могат да подават всички брокери, които са изпълнили условията по съответната оферта.

(5) В хода на търгуването на дадена оферта брокерът - вносител и насрещните брокери имат право свободно да подават нови анонси.

Чл. 148.

(1) Аносите се регистрират в ЕСТ по реда на подаване и по тяхната стойност.

(2) Подадените анонси се отчитат с точност до година, дата, час, минута и секунда. При технологична необходимост се допуска и отчитане до милисекунда.

(3) Най-добър анонс „Продава“ е анонсът с най-ниска цена

(4) Най-добър анонс „Купува“ е анонсът с най-висока цена.

(5) Анонс „Продава“ с цена по-висока от цената на най-добрия анонс „Продава“ не се регистрира в ЕСТ.

(6) Анонс „Купува“ с цена по-ниска от цената на най-добрия анонс „Купува“ не се регистрира в ЕСТ.

Чл. 149. Сделка се сключва при съвпадение на цената на най-добрия анонс „Продава“ с цената на най-добрия анонс „Купува“.

Чл. 150.

(1) Котировчикът задава следващата оферта за търговия по списъка, ако по предходната оферта е изтъргувано цялото количество, или по остатъчното количество на офертата няма анонси.

(2) Котировчикът задава край на сесията след приключване на офертите по списъка.

Чл. 151.

(1) Брокерите са длъжни да осигурят мерки срещу неправомерно изпращане на анонси.

(2) Брокерите носят риска от грешки при въвеждането на анонси в ЕСТ.

(3) Брокерите нямат право да предоставят достъп до потребителското си име и парола на трети лица.

(4) Котировчикът и борсата не носят отговорност за настъпили вреди в случай, че брокерите предоставят потребителското си име и парола на трети лица.

Чл. 152.

(1) Борсата може да преустанови достъпа до ЕСТ в следните случаи:

1. възникване на технически проблем;
2. при констатирано нарушение на императивни нормативни изисквания;
3. котировчикът може да преустанови достъпа до ЕСТ на брокер при неспазване на правилата.

(2) Борсата може да поднови достъпа до ЕСТ в следните случаи:

1. след предварително уведомление до брокерите;
2. след отстраняване на технически проблем.

Чл. 153. За постоянно и безпрепятствено функциониране на ЕСТ борсата:

1. разполага с техническо и технологично оборудване, което да осигурява надеждност на използваната електронна система;

2. поддържа персонал, притежаващ необходимите експертни знания, опит и квалификация;
3. осигурява условия за точно определяне на времето и източника на предаваните анонси;
4. използва надеждни системи за съхраняване на информацията по т. 3;
5. съхранява информацията по т. 3 в срок от две години.

Подраздел III Регистриране на сделките

Чл. 154.

- (1) По време на борсовата сесия в зала обявите на котировчика се регистрират от регистратора в ЕСТ и се оповестяват на електронното табло в борсовата зала.
- (2) По време на дистанционната борсова сесия брокерите сами регистрират и оповестяват своите анонси в ЕСТ.

Чл. 155.

- (1) По време на борсова сесия в зала обявата на котировчика за сключена сделка по чл. 141 се регистрира:
 1. от регистратора по реда на чл. 154, ал. 1;
 2. от помощник на котировчика по негово указание.
- (2) По време на дистанционната борсова сесия сделките се сключват автоматизирано, без обява на котировчик.

Чл. 156.

- (1) След регистрирането на сключената сделка по реда на чл. 155 регистраторът издава регистрационен фиш, който предава на котировчика.
- (2) Котировчикът сравнява данните по него с данните по своите записвания и отстранява евентуалните несъответствия, след което заверява регистрационните фишове за всяка сделка.

Чл. 157.

- (1) Регистрационният фиш съдържа:
 1. наименование на борсовата сесия;
 2. дата на провеждане на сесията;
 3. пореден номер на офертата по списъка;
 4. страните по сделката чрез регистрационните номера на брокерите;
 5. количество и/или брой на партидите;
 6. цена.
- (2) Данните по заверения регистрационен фиш удостоверяват окончателното съдържание на сключената сделка.

Чл. 158. Незабавно след приключване на борсовата сесия екземпляр от заверения регистрационен фиш се връчва на брокерите по всяка сключена сделка.

Чл. 159.

- (1) За всяка проведена борсова сесия се завежда досие, в което се класират:
 1. копия от офертите, приети по реда на чл. 129;
 2. копия от регистрационните фишове;
 3. копия от сключените борсови договори.

(2) Досиетата на борсовите сесии се подреждат в регистъра на борсовите сделки по години по реда на провеждането им.

(3) Годишните регистри се съхраняват от борсата до пет години, считано от края на съответната година.

Чл. 160.

(1) Резултатите от борсовите сесии се обявяват в борсовия бюлетин. Борсата организира и периодични публикации в средствата за масова информация.

(2) На обявяване и публикуване подлежат наименованието на сесията, деня на провеждането ѝ, видовете стоки, количествата, за които са сключени сделки и техните цени. Страните по сделките не се обявяват.

Подраздел IV
Договори

Чл. 161. За сключените на борсовата сесия сделки се подписват писмени борсови договори в три еднообразни екземпляра.

Чл. 162. Борсовият договор се състои от:

1. общи клаузи;
2. допълнителни клаузи или спецификация.

Чл. 163.

(1) Общите клаузи на договора съдържат уредба на неговия предмет, количество, качество, опаковка и маркировка на стоката, цена и условия на плащане, ред за предаване на стоката, срок за изпълнение, рекламации, отговорност за неизпълнение, непреодолима сила и заключителни разпоредби.

(2) Общите клаузи на борсовия договор се унифицират в договор, съставляващ приложение към този правилник.

Чл. 164. С борсовия договор продавачът се задължава да предаде на купувача в определен срок или в определен ден стоката, посочена в спецификацията, а купувачът се задължава да му заплати определената цена.

Чл. 165.

(1) Конкретните изисквания по отношение на количеството, качеството, опаковката и маркировката се установяват в спецификацията.

(2) Когато е предвидено, че опаковането и маркирането се извършват в съответствие с БДС или други стандартизационни документи, това е задължение на продавача.

(3) Когато продажбата се извършва по мостра на продавача, в спецификацията се определя броя на мострите, начина и мястото на съхраняването им и тяхното идентифициране (подпечатване, подписване, пломбиране). Ако друго не е уговорено, мострите се предават от продавача безплатно, като той има право да ги получи обратно при неизпълнение на договора по вина на купувача.

Чл. 166.

(1) Цената на стоката е равна на сумата, за което е постигнато съгласие между брокерите на борсовата сесия. Тя не може да бъде различна от цената, за която сделката е регистрирана.

(2) Ако не е уговорено друго, в цената на стоката се включват стойността на опаковката, транспорта, данъците, акцизите и другите обичайни разходи в съответствие с франкировката.

Чл. 167.

- (1) Плащането на цената се извършва в сроковете и по условията, предвидени в спецификацията.
- (2) Ако не е уговорено друго, купувачът дължи цената при предаването на стоката.

Чл. 168.

- (1) Предаването на стоката се извършва в срока, на мястото и по начина, установени в спецификацията.
- (2) Когато е предвидено предаването да се извърши в склада на продавача, в спецификацията се определя в какви срокове и по какъв начин продавачът ще уведоми купувача, че стоката е готова за предаване. Ако това не е определено, уведомяването се прави поне три дни преди деня на предаването, а ако страните са в различни населени места - поне пет дни преди този ден.
- (3) Ако уведомяването по предходната алинея е изрично изключено или ако продавачът не изпрати уведомление в установените срокове или след изтичането на пет дни от деня на сключване на договора, купувачът сам може да уведоми продавача за деня на предаването, като спазва сроковете по предходната алинея.

Чл. 169.

- (1) Когато срокът за предаване на стоката е определен чрез фиксиране на определен ден, изпълнението се дължи в рамките на работното време на същия ден.
- (2) Ако срокът е установен "до определена дата", изпълнението се дължи в работните дни и работното време до определената дата включително.

Чл. 170.

- (1) Собствеността върху стоката и рискът преминават върху купувача с предаването на стоката и в мястото, където то се извършва.
- (2) Ако е предвидено предаването на стоката да се извърши в склада на продавача, но последният е поел задължението за нейното експедиране на посочен от купувача адрес, собствеността и рискът преминават с предаването на стоката на превозвача или спедитора.
- (3) Ако не е уговорено друго, превозът на стоката се осигурява от купувача.

Чл. 171.

- (1) Рекламациите за несъответствия в количеството и качеството на стоката се удостоверяват по ред, срокове и условия, установени в спецификацията.
- (2) Ако спецификацията не съдържа правила по предходната алинея:
 1. несъответствията се установяват с констативен акт, издаден от оправомощена контролна организация;
 2. количествените различия, както и явните недостатъци на стоката, се установяват при предаването ѝ, а ако последното е осъществено чрез предаване на превозвач или спедитор - при разтоварване на превозното средство;
 3. скритите недостатъци, които не могат да бъдат забелязани при обикновен преглед на стоката, се установяват в нормално необходимото за това време.
- (3) Във всички случаи, ако друго не е уговорено, купувачът е длъжен да прегледа стоката в течение на времето, необходимо според обстоятелствата и ако тя не отговаря на договорените изисквания, да уведоми незабавно продавача.

Чл. 172.

- (1) Рекламацията съдържа данни за индивидуализиране на стоката, кратко описание на констатираното несъответствие и изложение на исканията на купувача.

(2) Към рекламацията се прилагат копия от документите, индивидуализиращи стоката, и констативните актове, с които е установено несъответствието.

Чл. 173.

(1) При установени количествени несъответствия купувачът има право:

1. да поиска доставяне на недостигащото количество;
2. да откаже плащането на недоставеното количество, а ако то е извършено - да поиска връщане на платената сума;

(2) При установени качествени недостатъци или некомплектност на стоката купувачът в зависимост от несъответствието има право:

1. да поиска замяна на негодната стока или нейното комплектуване;
2. да поиска отстраняване на недостатъците или да ги отстрани за сметка на продавача;
3. да приеме стоката и да поиска намаляване на цената;
4. да върне стоката и да поиска връщане на платената цена заедно с разходите по продажбата.

(3) Купувачът може да развали договора изцяло или частично в случаите на т. 1 и 2 на предходната алинея, ако продавачът в дадения му срок не даде исканото изпълнение.

(4) Във всички случаи купувачът, наред с правата по предходните алинеи, може да иска обезщетение за претърпяните вреди.

Чл. 174.

(1) Неустойките за неизпълнение и за забавено изпълнение на договора се уговарят в спецификацията.

(2) Неустойките могат да бъдат уговорени като глобална сума или в процент от цената на договора или от съответно неизпълнената или изпълнената със забава част.

(3) Изправната страна може да иска обезщетение за вредите, които надвишават размера на неустойката.

Чл. 175.

(1) Длъжникът не носи отговорност за неизпълнението, ако то се дължи на непреодолима сила.

(2) Длъжникът, позоваващ се на непреодолима сила, е длъжен да уведоми другата страна в тридневен срок от настъпване на събитието, като посочи очакваните последици за изпълнението на договора. При неуведомяване се дължи обезщетение за вредите от това.

(3) В 10-дневен срок от настъпване на събитието длъжникът трябва да изпрати и писмено потвърждение на събитието, изхождащо от компетентен орган.

(4) По реда на ал. 2 страната, позовала се на непреодолима сила, е длъжна да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

(5) Сроковете за изпълнение на насрещните задължения се удължават с времето, през което е траела непреодолимата сила. Ако през това време кредиторът е изгубил интерес от изпълнението, той може да прекрати договора.

Чл. 176. В спецификацията се възпроизвеждат показателите по офертата и се вписват допълнителни клаузи, с които се конкретизират или уговарят отклонения от общите клаузи.

Чл. 177. Допълнителните клаузи се вписват чрез попълване, респ. подчертаване, на следните реквизити на спецификацията:

1. качество;

2. място на предаване;
3. срок за предаване;
4. включени разходи в цената;
5. срок за плащане;
6. начин на плащане;
7. заплащане след представяне от продавача на:
 - а) сертификат за качество;
 - б) сертификат за произход;
 - в) ветеринарно-санитарен документ;
 - г) други документи;
8. опаковка;
9. маркировка;
10. транспортен амбалаж и режим на движение;
11. мостри, условия и място на съхранение;
12. производител;
13. дата на производство и срок на годност;
14. гаранционен срок и условия на гаранцията;
15. акт, удостоверяващ предаването на стоката: (приемо-предавателен протокол; складов документ; превозен документ; други);
16. начин на установяване (измерване) на количеството (теглото);
17. орган, установяващ качеството на получената стока;
18. норма за товарене и други транспортни условия;
19. рекламационен срок и начин на уреждане на рекламациите;
20. неустойки;
21. декларация на продавача, че стоката е свободна от права и претенции на трети лица;
22. банкови и други гаранции и обезпечения;
23. депозит;
24. други клаузи;
25. адреси, телекс, факс и банкови сметки на страните.

Чл. 178.

- (1) Непопълнените реквизити на спецификацията се смятат за неугговорени между страните.
- (2) При различия между общите и допълнителните клаузи се прилагат последните.

Подраздел V
Оформяне на сделките

Чл. 179.

- (1) При получаване на регистрационните фишове по реда на чл. 158 брокерите заявяват пред котировчика дали ще уточняват допълнителни клаузи по сделката. В този случай котировчикът отбелязва в своето копие от регистрационния фиш: "За уточняване".
- (2) Ако не се извършва уточняване по допълнителни клаузи, брокерите са длъжни да оформят писмения борсов договор, като:
 1. подпишат общите клаузи;

2. попълнят спецификацията със съгласуваните показатели по офертата;
3. формулират съгласуваните допълнителни клаузи и ги отразят на съответните места в спецификацията;
4. подписат спецификацията и допълнителните клаузи.

(3) В случаите по ал. 2 оформянето на сделката се извършва веднага след приключване на сесията, като подписаният писмен текст на борсовия договор се представя на котировчика след изтичането на не повече от един час от приключване на сесията.

Чл. 180. Уточняване на допълнителни клаузи се допуска само чрез вписването им в спецификацията, когато:

1. в офертата е посочено, че се предлагат или изискват съответни допълнителни условия или;
2. страните, респ. брокерите, са постигнали общо съгласие за това.

Чл. 181. Уточняването на допълнителни клаузи се провежда непосредствено след приключване на борсовата сесия. Брокерите са длъжни да оформят борсовия договор по начина на чл. 179, ал. 2 и да го представят на котировчика след изтичането на не повече от два часа от приключване на сесията.

Чл. 182. Ако в срока по чл. 181 не се постигне съгласие по уточняваните допълнителни клаузи, сделката се смята за сключена по условията на унифицирания борсов договор, освен ако страните или една от тях са(е) заявили(а), че ще отнесат(е) спора пред Борсовия арбитраж. Това заявление се прави пред котировчика, който го вписва в своето копие от регистрационния фиш с текста: "За арбитраж". В този случай брокерите на спорещите страни предават на котировчика копие от спецификацията, в което се отбелязват спорните реквизити.

Чл. 183.

(1) След изтичането на срока по чл. 181 котировчикът проверява своите копия от всички регистрационни фишове, комплектува ги с подписаните борсови договори и ги предава в секретариата за подписване от изпълнителен директор и за класиране в досието по чл. 159, ал. 1.

(2) Когато борсовите договори се подписват от упълномощено/и от изпълнителен директор лице/а това обстоятелство да бъде изрично отбелязано в борсовия договор, като се посочи номера на пълномощното, с което е упълномощено съответното лице/а и копие от същото се приложи към борсовия договор.

(3) Котировчикът предава в секретариата и регистрационните фишове, по които липсва заявление за отнасяне пред борсовия арбитраж и не са представени борсови договори. Тези фишове също се класират по реда на предходната алинея, като сделката по тях се смята за сключена съгласно чл. 189.

(4) Регистрационните фишове с вписана забележка "За арбитраж" се предават в Борсовия арбитраж заедно с приложените спорни спецификации.

Подраздел VI Спорове

Чл. 184. Борсовият арбитраж образува дела по предадените му регистрационни фишове по чл. 183, ал. 3.

Чл. 185. Недопустимо е разрешаването на спор по унифицираните текстове на борсовия договор, дори ако страните са дали съгласието си за това.

Чл. 186.

(1) Брокерите и/или членовете, представляващи спорецките страни са длъжни не по-късно от 12 часа на работния ден, следващ деня на борсовата сесия да депозират в арбитража писмени молби за разглеждането му и да внесат арбитражната такса. По отношение на арбитражната такса те могат да заявят съгласието си за удържането ѝ от внесения депозит по реда чл. 206 т. 2. При неизпълнение в този срок се смята, че страните са оттеглили заявлението си за арбитраж и делото се прекратява, като договорът се смята за сключен по условията на офертата.

(2) Когато в срока по предходната алинея в арбитража е постъпила молба само от едната страна, договорът се смята за сключен при условията, предложени от нея.

Чл. 187. Арбитражните дела се разглеждат от 14 часа в работния ден, следващ деня на борсовата сесия, и приключват същия ден. По изключение и със съгласие или по искане на страните разглеждането на делото може да се отложи за срок, не по-дълъг от три дни.

Чл. 188.

(1) Арбитражът приема разглеждането на споровете, само ако са налице условията на чл. 174.

(2) В случаите, когато съгласието по чл. 180, т. 2 е било устно и страните не го потвърдят пред арбитража, производството се прекратява и договорът се смята за сключен по условията на офертата.

Чл. 189.

(1) Арбитражът се произнася само по отбелязаните, като спорни по реда на чл. 182, реквизити на спецификацията.

(2) Ако молбата по чл. 186, ал. 1 съдържа искане за произнасяне по неотбелязана, като спорна, допълнителна клауза (реквизит), арбитражът се произнася по нея, само ако другата страна даде съгласие за това.

(3) Когато арбитражът установи, че по определени реквизити на спецификацията, които преценява като съществени за изпълнението на договора, страните не са вписали допълнителни клаузи, може да ги прикани да се споразумеят по тях. Ако споразумение не се постигне, арбитражът не се произнася по тези реквизити.

Чл. 190.

(1) Решението се обявява веднага след приключване на заседанието по делото в присъствието на явилите се представители на страните.

(2) В решението се възпроизвеждат допълнителните клаузи (реквизитите) на спецификацията, по които е възникнал спорът. Арбитражът формулира клаузите според предложението на съответната страна. Той не може да формулира клауза по начин, който не произтича от предложенията на някоя от страните.

(3) След приключване на делото преписката, заедно с копие от арбитражното решение се класира на съответното място в досието по чл. 159.

Чл. 191. Борсовият арбитраж разглежда и решава делата по сключването на борсовите договори по реда, установен в правилника си.

Подраздел VII Възражения на клиенти

Чл. 192.

- (1) Когато борсовият договор се сключва за сметка на клиент, в договора между него и борсовия член задължително се уреждат начина и срока за уведомяване на клиента за сключване на сделката.
- (2) Във всички случаи съобщението трябва да бъде направено така, че да достигне до клиента не по-късно от края на работния ден, следващ деня на борсовата сесия, на която е сключена сделката.

Чл. 193.

- (1) Клиентът, който смята, че условията, при които е сключена борсовата сделка, се отклоняват от поръчката му, може да подаде възражение пред борсата.
- (2) Възражението се подава в писмена форма в Секретариата на борсата най-късно до края на работното време на втория работен ден след деня на борсовата сесия, на която е сключена сделката.
- (3) Възражението може да бъде подадено и по електронна поща, но задължително трябва да е последвано от оригинално писмено изложение.
- (4) Копие от възражението се изпраща и на борсовия член, който е страна по сключената сделка.

Чл. 194.

- (1) Възражението съдържа:
 1. име, респ. наименование на клиента и пълен адрес;
 2. име, респ. наименование на борсовия член, който е страна по сключената сделка;
 3. посочване на борсовата сесия, на която е сключена сделката;
 4. индивидуализация на борсовата сделка най-малко чрез данните по чл. 145;
 5. индивидуализация на дадената от клиента поръчка;
 6. посочване на отклоненията между поръчката и сключената сделка;
 7. в какво се състоят исканията на клиента;
 8. подпис на клиента, респ. на представителя му.
- (2) Към възражението се прилага копие от договора между клиента и борсовия член и от конкретната поръчка за сключване на борсовата сделка.

Чл. 195.

- (1) Постъпилите в срока по чл. 193, ал. 2 възражения се завеждат от Секретариата на борсата и се вписват в регистъра за възраженията.
- (2) Копие от възражението се класира на съответното място в досието по чл. 159.

Чл. 196. Ако възражението не отговаря на изискванията по чл. 194, Секретариатът на борсата уведомява клиента за отстраняване на нередовностите. Съобщението може да бъде направено и по начина на чл. 198. Клиентът е длъжен да отстрани нередовностите в 72-часов срок от уведомяването.

Чл. 197.

- (1) Ако възражението е постъпило след срока по чл. 193, ал. 2, то не се завежда и на клиента се изпраща съобщение за това. В съобщението се посочва, че евентуалните спорове с борсовия член следва да бъдат уредени съгласно договора.

(2) По реда на предходната алинея се постъпва и ако клиентът не е отстранил нередовностите във възражението по реда и в срока по чл. 196.

Чл. 198.

(1) Секретариатът на борсата уведомява борсовия член за постъпилото възражение и го поканва да представи в писмена форма становището си по него. Уведомлението може да бъде направено и по телефон, като върху оригиналния екземпляр на възражението се отбелязва деня и часа на съобщението и името на лицето, на което е предадено.

(2) Борсовият член е длъжен в 72-часов срок от уведомяването по предходната алинея да представи в секретариата на борсата с копие до клиента становището си по възражението.

Чл. 199.

(1) Ако възражението се отнася до допуснато отклонение от определената от клиента цена и борсовият член съобщи, че приема разликата, възражението се смята за удовлетворено и Секретариатът на борсата го приключва, като отразява това в регистъра за възраженията със забележка "прието", а самото възражение, заедно със становището на борсовия член се класира на съответното място в досието по чл. 153.

(2) По реда на предходната алинея се постъпва и когато възражението се отнася до други отклонения и борсовият член ги приеме за своя сметка или удовлетвори исканията на клиента.

Чл. 200. Ако борсовият член заяви, че не е съгласен с възражението на клиента и не приема исканията му, Секретариатът на борсата отразява това в регистъра за възраженията със забележката "спорно", а самото възражение, заедно със становището на борсовия член и копия от документите за сделката от досието по чл. 159, предава в Борсовия арбитраж.

Чл. 201.

(1) Когато договорът между клиента и борсовия член съдържа клауза, предвиждаща разрешаването на споровете от Борсовия арбитраж, неговият председател разпорежда на страните да бъде изпратено съобщение, с което ги уведомява за постъпилата в арбитража преписка по спора им.

(2) В 14-дневен срок от получаване на съобщението по предходната алинея клиентът е длъжен да заяви писмено пред арбитража дали поддържа възражението си. Ако клиентът потвърди възражението си, то се приема като искова молба и по него се образува арбитражно дело.

(3) Ако в срока по предходната алинея клиентът не потвърди възражението си, арбитражът изпраща повторно съобщение до страните, с което поканва борсовия член в нов 14-дневен срок от получаване на това съобщение да предяви исканията си към клиента с предявяване на искова молба. Ако такава бъде подадена, по нея се образува арбитражно дело.

(4) Ако в срока по предходната алинея борсовият член не предяви иск против клиента или клиентът не потвърди възражението си, председателят на арбитража връща преписката на Секретариата и разпорежда на страните да бъде изпратено съобщение, че въпросът за действителността на борсовата сделка в отношенията между тях остава спорен.

(5) До изтичането на сроковете по предходните алинеи внесената гаранция не се освобождава, освен ако сделката е изцяло изпълнена при условията, при които е сключена.

Чл. 202. Когато договорът между клиента и борсовия член не съдържа клауза, предвиждаща разрешаването на споровете от Борсовия арбитраж, правилата на

предходния член се прилагат съответно до потвърждаването или отричането на компетентността на Борсовия арбитраж.

Чл. 203.

(1) Когато по реда на чл. 201, ал. 2 е образувано арбитражно дело, председателят на арбитража може да разпорежи борсовият член да внесе допълнителна гаранция, ако внесената за сделката гаранция е за сметка на клиента. Размерът на допълнителната гаранция се определя от председателя на арбитража, но не може да бъде по-малък от половината от внесената гаранция.

(2) Ако борсовият член не внесе гаранцията по предходната алинея, арбитражът уведомява Съвета на директорите на борсата. Уведомлението може да бъде направено и след приключване на делото.

Чл. 204. След приключването на арбитражното дело преписката по спора се връща в Секретариата и заедно с копие от арбитражното решение се класира в досието по чл. 159. В регистъра за възраженията се отбелязва, че възражението е "решено с арбитраж".

Чл. 205. Борсовият арбитраж разглежда и решава делата по този подраздел по реда, установен в правилника си.

Подраздел VIII Изпълнение на сделките

Чл. 206.

(1) Всяка от страните по борсовата сделка е длъжна да внесе парична гаранция за участие в борсовата сесия и изпълнение на сделката.

(2) Гаранцията служи за:

1. пълно или частично обезпечаване на вземанията на изправната страна за неустойки и обезщетения при неизпълнение на договора;
2. покриване на дължими арбитражни такси за спорове по сключването и изпълнението на борсовата сделка, освен ако председателят на Борсовия арбитраж не разпорежи отделно внасяне на таксите;
3. уреждане на други задължения между страните по сделката или към борсата.

Чл. 207. Размерът на гаранцията е не по-малко от 3% (три на сто) от общата стойност на офертата, внесена в Секретариата на борсата.

Чл. 208.

(1) Гаранцията се внася по специална банкова сметка на ССБ АД за гаранционни вноски на борсови членове, като в платежния документ се индивидуализира номера на офертата и номера на съответната сесия.

(2) Борсата отчита движението на сумите по специалната сметка, като открива отделни партиди на съответните борсови членове.

(3) Не се допуска прихващане и уравниване по партидата на борсовия член по предходната алинея с вземания, задължения, маржови салда и позиции, отнасящи се до фючърсната и опционната търговия.

Чл. 209.

(1) Внасянето на гаранциите става от брокерите или борсовите членове в 24-часов срок преди началото на борсовата сесия.

(2) Гаранция се внася и в случаите на възникнал или отнесен пред Борсовия арбитраж спор по допълнителните клаузи.

(3) Копие от платежния документ за внесената гаранция се представя в Секретариата на борсата.

Чл. 210.

(1) Гаранцията се освобождава след изпълнението на сделката въз основа на писмено искане на борсовия член и потвърждение от насрещната страна за липса на договорни претенции, а при липса на сключена сделка се връща веднага.

(2) При възникнал арбитражен спор по изпълнението на сделката гаранцията на борсовия член-ответник се блокира до приключването на спора.

Чл. 211. До освобождаването на гаранцията счетоводството на борсата е длъжно да изпълнява само нарежданията:

1. на главния изпълнителен директор или на председателя на Борсовия арбитраж - за блокиране на гаранцията по съответната партия;
2. на председателя на Борсовия арбитраж - за превеждане по сметката на Борсовия арбитраж на определена сума от гаранцията като арбитражна такса по образувано дело.

Чл. 212.

(1) Главният изпълнителен директор на борсата може да издаде нареждане по т. 1 на предходния член при подадено писмено искане от борсов член. В тези случаи блокирането на гаранцията не може трае повече от 7 дни. Ако в този срок борсовият член не предяви иск пред Борсовия арбитраж, блокирането се вдига.

(2) Председателят на Борсовия арбитраж издава нареждания по т. 1 на предходния член, когато против съответния борсов член е предявен иск за заплащане на парична сума. В тези случаи блокирането на гаранцията продължава до приключването на делото.

(3) Нареждането по т. 2 на предходния член се прави по искане на борсовия член-ищец. Останалата част от гаранцията се освобождава.

Чл. 213. Решенията на Борсовия арбитраж, с които борсови членове са осъдени да заплатят определени парични суми се изпълняват спрямо гаранциите, внесени от съответните членове, по реда, установен в Правилника на Борсовия арбитраж.

Раздел III Фючърсни сделки

Подраздел I Общи положения

Чл. 214. Фючърсна сделка е срочна борсова сделка, по която страните поемат задължение за покупко-продажба на определен вид стока на предварително определена дата по цена, определена в деня на сключване на фючърсната сделка. Изпълнението на фючърсната сделка се осигурява чрез системата за клиринг (Клиринговата къща) в съответствие с поръчаното от страните.

Чл. 215. Фючърсната сделка се сключва от името на борсов клирингов член за негова сметка или за сметка на клиента му.

Чл. 216.

(1) Фючърсната сделка се сключва чрез подписване на типизиран фючърсен борсов договор.

(2) Фючърсният борсов договор се състои от:

1. общи клаузи;
2. регистрационен фиш.

(3) Общите клаузи са унифицирани в типизирани договори, съставляващи приложения към този правилник.

Чл. 217.

- (1) Фючърсната търговия се осъществява на самостоятелни борсови сесии в рамките на съответния борсов подкръг.
- (2) За всяка от стоките, които се търгуват в съответния подкръг се изготвят отделни типизирани фючърсни борсови договори, съставляващи приложения към този правилник.
- (3) На зърнения борсов подкръг се търгува с контракти за стоките по чл. 103, ал. 1, т. 3, - контракти N 1 - N 7.
- (4) Включването на други стоки в обхвата на фючърсната търговия, както и временното или окончателно преустановяване на търговията се извършва с решение на Съвета на директорите на борсата по реда на чл. 103 - чл. 108.
- (5) С решението по предходната алинея се утвърждава и съответния типизиран фючърсен контракт.

Чл. 218. Всеки фючърсен контракт за стоките по чл. 217, ал. 3 се отнася до количество от 15 тона с определено в контракта стандартно качество.

Чл. 219.

- (1) Хоризонтът на търгуване за стоките по чл. 217, ал. 3 е от 1 до 18 месеца.
- (2) Хоризонт на търгуване е срокът от деня на сключване на фючърския договор до деня на реалното предаване на стоката.

Чл. 220.

- (1) Доставният месец се посочва в контракта. Доставен може да бъде всеки календарен месец.
- (2) Фючърсен договор за определен доставен месец може да бъде сключен най-късно на борсовата сесия през третата седмица на предходния месец.

Чл. 221. Цената на сделката се определя от действащата за стоката и за доставния месец борсова цена. Сключеният борсов контракт с определена в него цена не подлежи на понататъшно търгуване.

Чл. 222. При изготвянето на типизирани фючърсни контракти за други стоки може да се определят различни количествени размери, хоризонти на търгуване и други показатели.

Подраздел II

Сключване на сделките

Чл. 223. Фючърсната борсова сесия се провежда по реда на чл. 134 - чл. 143, доколкото в този подраздел не са предвидени специални правила.

Чл. 224. Преди откриване на фючърсната сесия котировчикът обявява началните цени за всички видове контракти, търгувани на сесията. Тези цени са равни на цените на закриване на предходната сесия.

Чл. 225.

- (1) Едновременно с обявяването на началните цени котировчикът съобщава и ценовата стъпка.

(2) Ценова стъпка е минималния размер на промяна на началната цена към увеличение или намаление.

Чл. 226. Фючърсната сесия протича в три фази:

1. първа фаза - търгуване по реда на контрактите;
2. втора фаза - свободно търгуване;
3. трета фаза - закриване по реда на контрактите.

Чл. 227.

(1) Първата фаза започва непосредствено след откриване на сесията. Котировчикът обявява вида на стоката и номера на контракта. Търгуването започва от контракта с най-малък номер и продължава по възходящ ред до изчерпване на контрактите, включени в съответната фючърсна сесия.

(2) За фючърсната сесия от зърнения подкръг търгуването започва от контракт N 1 и завършва с контракт N 7.

Чл. 228. Търгуването в рамките на определения вид стока (контракт) започва с най-близкия доставен месец, допустим за фючърсна търговия съгласно правилото на чл. 220, ал. 2, и продължава със следващия доставен месец до изчерпване на хоризонта на търгуване.

Чл. 229.

(1) След оповестяването от котировчика на вида на стоката, номера на контракта и доставния месец всеки брокер е свободен да направи обявата си.

(2) Обявите на брокерите се правят след разрешение на котировчика по реда на чл. 138, ал. 1 и 2.

(3) Всяка обява задължително трябва да съдържа брокерския номер, вида на предложението ("купува" или "продава"), брой на контрактите, единична цена.

(4) Всяка направена обява се повтаря от котировчика и се регистрира.

Чл. 230.

(1) Сделката се смята за сключена при съвпадане на цената на насрещни обяви "купува" и "продава".

(2) Сделката е сключена и когато на направена обява, бъде отговорено с насрещна обява "продадено" или "купено".

(3) Сключените по реда на предходните алинеи сделки се обявяват от котировчика и се регистрират.

Чл. 231. Обявата на котировчика за сключена сделка съдържа:

1. вид на стоката/номер на контракта;
2. страните по сделката чрез брокерските номера;
3. брой на контрактите;
4. доставен месец;
5. цена.

Чл. 232.

(1) Втората фаза започва след приключване на първата и се състои в свободни обяви на брокерите по всеки контракт и за всеки допустим за фючърсна търговия доставен месец.

(2) За извършване на обявите и сключване на сделките в рамките на тази фаза се прилагат съответно чл. 229 и чл. 230.

Чл. 233.

- (1) С третата фаза се закрива фючърсната сесия. Тя се провежда по реда на първата фаза, като котировчикът съобщава цената на последната сключена през първата фаза сделка за съответния контракт.
- (2) През времетраенето на третата фаза не се допуска обява от брокерите на цена, различна от съобщената от котировчика.
- (3) Ако през тази фаза се сключи сделка, цената се смята за цена на закриването и се обявява от котировчика, като се регистрира и служи за начална цена на следващата сесия. Ако сделка не се сключи, следващата сесия се открива със същата начална цена.

Чл. 234.

- (1) Всяка обява по време на всяка от фазите на фючърсната сесия може да бъде оттеглена от брокера, който я е направил, ако в нормално необходимото време за нейното приемане не бъде приета с насрещна обява.
- (2) Нормално необходимото време се определя от котировчика съобразно борсовия обичай. Оттеглянето се повтаря от котировчика и се регистрира. При липса на извършено повтаряне се смята, че нормално необходимото време не е изтекло.

Подраздел III
Оформяне и регистриране на сделките

Чл. 235. Обявите на котировчика по време на фючърсната сесия се регистрират по реда на чл. 154 и чл. 155.

Чл. 236.

- (1) След приключване на сесията регистраторът отпечатва проекти за регистрационни фишове на всяка регистрирана сключена сделка и ги предава на котировчика.
- (2) Котировчикът сравнява данните по фишовете със своите записвания и отстранява евентуалните несъответствия, след което заверява регистрационните фишове за всяка сделка.

Чл. 237.

- (1) Регистрационният фиш съдържа:
 1. наименование на борсовата сесия;
 2. деня на провеждането ѝ;
 3. вид на стоката/номер на контракта;
 4. страните по сделката чрез номерата на клиринговите членове и/или брокерските номера;
 5. брой на контрактите;
 6. доставен месец;
 7. цена.
- (2) Смята се, че данните по заверения регистрационен фиш удостоверяват окончателното съдържание на сключената сделка.
- (3) Незабавно след заверката на фишовете котировчикът ги предава в Клиринговата къща.

Чл. 238.

(1) При обявяване на сделката за сключена, всеки от брокерите, които са я сключили, попълва регистрационен фиш в два екземпляра по образец, съдържащ данните по чл. 237.

(2) Незабавно след приключване на сесията единият екземпляр от регистрационния фиш се предава в Клиринговата къща, а вторият остава у съответния брокер.

Чл. 239.

(1) След изтичането на един час от закриването на сесията Клиринговата къща сравнява постъпилите от брокерите и котировчика регистрационни фишове.

(2) Когато за сделката са подадени два брокерски фиша и фиш на котировчика и данните по тях съвпадат, Клиринговата къща приема сделката за редовна.

(3) Ако за сделката не е подаден фиш на котировчика, тя не се приема за сключена и Клиринговата къща отказва да извърши по-нататъшните действия по сделката.

(4) Ако за сделката е подаден фиш на котировчика и един брокерски фиш и данните по тях съвпадат, Клиринговата къща приема сделката за редовна. В тези случаи Клиринговата къща уведомява органите на борсата за извършеното нарушение от брокера, чийто регистрационен фиш не е предаден.

Чл. 240. Ако данните по регистрационния фиш на котировчика не съвпадат с данните по брокерските фишове или с данните по единия от тях, Клиринговата къща възприема за валидни данните по фиша на котировчика и сделката се смята за редовна.

Чл. 241.

(1) След приключването на фючърсната сесия, Клиринговата къща поканва страните по сделките, които е приела за редовни, да оформят общите клаузи на фючърския борсов договор.

(2) Поканата по предходната алинея се отправя до брокерите по телекс или факс и се прилага към съответния регистрационен брокерски фиш, а ако такъв липсва - към фиша на котировчика. Ако поканата е направена по телефона, на гърба на съответния фиш се отбелязва деня и часа на съобщението и името на лицето, на което е предадено.

(3) Поканените брокери са длъжни да се явят в Клиринговата къща за оформяне на договорите най-късно до края на третия ден, следващ деня на фючърсната сесия.

Чл. 242.

(1) Оформените фючърсни борсови договори заедно с регистрационните фишове се завеждат от Клиринговата къща в досие на фючърсната сесия.

(2) Досиетата на фючърсните сесии се подреждат по реда на провеждането им по години и се съхраняват от Клиринговата къща не по-малко от две години, след което се предават за съхранение на Секретариата на борсата.

Чл. 243. Когато Клиринговата къща е приела сделката за редовно сключена и брокерите са надлежно поканени, но двамата или единият от тях не са се явили за оформяне на фючърския борсов договор, той се прилага към досието на сесията, заедно с наличните регистрационни фишове и поканите. В тези случаи Клиринговата къща уведомява органите на борсата за извършеното нарушение.

Чл. 244.

(1) В случаите на каквито и да било различия в регистрационните фишове, явилият се за оформяне на договора брокер, може да откаже подписването му, но е длъжен да отнесе спора относно различието в Борсовия арбитраж най-късно до края на деня, следващ деня, определен за оформяне на договора.

- (2) В срока по предходната алинея спорът може да бъде отнесен и от брокер, който не се е явил за оформяне на договора.
- (3) Молбата се подава чрез Клиринговата къща, която незабавно след подаването ѝ я предава в Борсовия арбитраж, заедно с документацията по сделката.
- (4) Ако в срока по ал. 1 не е постъпила молба за разрешаване на спора, Клиринговата къща постъпва по реда на чл. 243 освен ако брокерът, заявил оспорването, оформи фючърския борсов договор.

Чл. 245.

- (1) Сделките, които Клиринговата къща е приела за редовни, се обявяват в борсовия бюлетин.
- (2) На обявяване подлежат наименованието на фючърската сесия, деня на провеждането ѝ, видовете стоки, количествата, за които са сключени сделки и техните цени. Страните по сделките не се обявяват.
- (3) Котировките от фючърската сесия се обявяват и в средствата за масова информация.

Подраздел IV
Спорове

Чл. 246. Борсовият арбитраж разглежда спорове по сключването на фючърски борсови договори само за различия в данните по регистрационните фишове.

Чл. 247.

- (1) В случаите по чл. 244, ал. 1 и 2 Борсовият арбитраж образува делата въз основа на писмена молба на брокера или борсовия член, на когото брокерът посредничи.
- (2) В молбата си брокерът или борсовият член е длъжен да посочи доказателствата, въз основа на които смята, че данните в неговия регистрационен фиш са достоверни.

Чл. 248. Арбитражът разглежда делото в открито заседание с участието на страните по сделката и борсовия котировчик.

Чл. 249. Арбитражното производство трябва да приключи не по-късно от един месец от образуването му.

Чл. 250.

- (1) Решението се обявява веднага след приключване на заседанието по делото в присъствието на явилите се представители на страните.
- (2) По сложни дела постановяването на решението може да бъде отложено за не повече от три дни.

Чл. 251.

- (1) С решението се обявява кой от регистрационните фишове се приема за меродавен за окончателното съдържание на фючърския договор.
- (2) Ако арбитражът прецени, че посочените от подателя на молбата доказателства не опровергават данните по регистрационния фиш на котировчика, договорът се обявява за сключен въз основа на последния.
- (3) Копие от арбитражното решение се прилага на съответното място в досието по чл. 242.

Чл. 252. Борсовият арбитраж разглежда и решава делата по този подраздел по реда, установен в правилника си.

Подраздел V
Взаимоотношения с клиринговата къща

Чл. 253. Общите клаузи на фючърсните борсови договори се оформят между Клиринговата къща и брокера или борсовия клирингов член - продавач и между Клиринговата къща и брокера или борсовия клирингов член - купувач.

Чл. 254.

- (1) Брокерът или борсовият клирингов член, който се е явил за оформяне на фючърския договор по реда на чл. 241, е длъжен да внесе паричен депозит (начален марж) за всяка сключена фючърсна сделка.
- (2) Началният марж се внася по сметка на Клиринговата къща преди оформяне на фючърския договор. Клиринговата къща не оформя договора преди да е установено внасянето на маржа.
- (3) Началният марж е в размер три на сто от стойността на сделката съобразно регистрационния фиш. За определени видове стоки и фючърсни контракти Съветът на директорите на борсата може да определи друг размер на маржа.

Чл. 255.

- (1) По писмено споразумение с Клиринговата къща борсовият клирингов член трябва да депозира суми по сметка на Клиринговата къща за покриване на бъдещи начални маржове. В тези случаи Клиринговата къща служебно събира съответните суми на маржовете, за което се отчита пред члена.
- (2) Депозираните суми по предходната алинея се водят на самостоятелни партии на всеки борсов клирингов член. Тези сметки на членовете в Клиринговата къща могат да бъдат използвани и за текущото изравняване на позициите.

Чл. 256.

- (1) Всеки сключен фючърсен договор е основание за откриване на пазарна позиция на борсовия клирингов член в Клиринговата къща.
- (2) Борсовият член, който е продавач по фючърсен договор има "къса" позиция спрямо Клиринговата къща, а борсовият член - купувач е с "дълга" позиция.

Чл. 257.

- (1) Клиринговата къща води текущо поименен баланс на откритите пазарни позиции на всеки борсов клирингов член, в който отразява всички сключени от негово име сделки.
- (2) Балансът се води по видове стоки и контракти и по доставни месеци.
- (3) Клиринговата къща рекапитулира "късите" и "дългите" позиции на борсовия клирингов член след всяка фючърсна сесия, за което изготвя и му връчва писмен отчет.

Чл. 258.

- (1) Клиринговата къща уравнява некомпенсираните отворени позиции на борсовия клирингов член въз основа на борсовата цена при закриване на всяка фючърсна сесия. В зависимост от движението на борсовите цени Клиринговата къща уведомява борсовия член за съответствието на внесения марж с текущата борсова цена на некомпенсираните му открити позиции.
- (2) Когато размерът на внесения марж е под равнището на 3% (три на сто) от текущата борсова цена на некомпенсираните открити позиции, Клиринговата къща поканва борсовия клирингов член да внесе недостигащата разлика (вариационен марж) или я събира от сметката му по чл. 255.

(3) Когато размерът на внесения марж е над равнището на 3% (три на сто) от текущата борсова цена на некомпенсираните открити позиции, Клиринговата къща изплаща на борсовия клирингов член разликата в повече или я внася по сметката му по чл. 255.

Чл. 259.

(1) След всяка фючърсна сесия борсовият клирингов член е длъжен да внесе вариационния марж в посочения му от Клиринговата къща размер най-късно до деня, предхождащ деня на следващата фючърсна сесия.

(2) Ако в срока по предходната алинея вариационният марж не бъде внесен или остатъкът по сметката по чл. 255 е недостатъчен, Клиринговата къща повторно поканва борсовия клирингов член да уреди задълженията си и незабавно уведомява Съвета на директорите на борсата за временното му отстраняване от участие в търговията. До вземането на решение от Съвета на директорите неизправният член не се допуска до участие във фючърсните сесии.

(3) Ако в срока по повторната покана неизправният борсов клирингов член не изпълни задълженията си към Клиринговата къща, тя принудително закрива позициите му, които се водят при нея. Закриването се извършва чрез сключване на обратни сделки от брокера на неизправния член или от друг служебно назначен от Клиринговата къща брокер. Обратните сделки се сключват на най-близката фючърсна сесия от името на неизправния член по нареждане на Клиринговата къща по действащите на сесията цени. В регистрационния фиш на брокера се отбелязва, че сделката е сключена по нареждане на Клиринговата къща.

(4) Едновременно с действията по предходната алинея Клиринговата къща уведомява Съвета на директорите на борсата за вземането на решение за изключване на борсовия член.

(5) След закриването на позициите на неизправния борсов клирингов член Клиринговата къща извършва изчисление на окончателните загуби и ако сумата по маржовете на члена не е достатъчна за покриването им, незабавно предявява иск против него пред Борсовия арбитраж.

Чл. 260.

(1) Никой борсов член не може да притежава повече от 35 на сто от откритите "дълги" позиции за съответния доставен месец на определен вид стока и фючърсен контракт.

(2) Ако Клиринговата къща установи нарушение на ограничението по предходната алинея, съответният борсов член е длъжен да докаже, че откритите позиции са разпределени между различни купувачи, за които той е действал като довереник (комисионер), така че никой от тях не притежава повече от 35 на сто от откритите позиции.

(3) Ако борсовият клирингов член не докаже наличието на разпределение по начина на ал. 2, Клиринговата къща нарежда принудителното закриване на част от позициите по реда на чл. 259, ал. 3.

Чл. 261. Правилото на чл. 260, ал. 3 се прилага и в случаите, когато Клиринговата къща установи нарушение на ограничението по чл. 260, ал. 1 от купувач, ползвал няколко борсови члена. В тези случаи закриването на позициите става чрез борсовия клирингов член, който е страна по сделката на първоначалното откриване на позициите.

Чл. 262.

(1) При принудителното закриване на позиции по реда на чл. 260 и чл. 261, уравняването на оставащите отворени позиции, извършвано от Клиринговата къща, не трябва да води до задължение за внасяне на вариационен марж. Ако това се окаже невъзможно и борсовият член не внесе вариационния марж, Клиринговата къща временно не прилага

правилата на чл. 259, ал. 3, 4 и 5, а отнася спора за дължимостта на маржа пред Борсовия арбитраж.

(2) Ако с решението на арбитража борсовият клирингов член е осъден да внесе маржа, Клиринговата къща пристъпва към процедурата на чл. 259, ал. 3, 4 и 5.

Чл. 263. Всички маржови задължения на борсовите членове към Клиринговата къща са лихвоносни и се олихвяват със законната лихва, считано от деня на забавата.

Чл. 264. Борсовият член е длъжен да предупреди клиента си за ограниченията по чл. 260, ал. 1 и чл. 261, ал. 1. Ако такова предупреждение не бъде направено, отговорността за вредите, претърпани от клиента се носи от борсовия член.

Подраздел VI

Общи клаузи на договорите

Чл. 265. Общите клаузи на фючърсните договори, които продавачът и купувачът сключват с Клиринговата къща, не подлежат допълнително договаряне, изменения и допълнения. Те не могат да бъдат предмет на арбитражен спор по сключването им дори при общо съгласие на страните.

Чл. 266. Общите клаузи на фючърсните договори съдържат уредба на неговия предмет, количество, качество, опаковка и маркировка на стоката, цена и условия на плащане, ред за предаване на стоката, отговорност за неизпълнение, непреодолима сила и заключителни разпоредби.

Чл. 267.

(1) С фючърсния договор за продажба продавачът възлага на Клиринговата къща срещу заплащане на комисионно възнаграждение да сключи за негова сметка договор за продажба на определена по вид, количество, качество, други характеристики и цена стока, подлежаща на предаване в рамките на определен месец и година, като Клиринговата къща му гарантира изпълнението на задълженията на купувача.

(2) С фючърсния договор за покупка купувачът възлага на Клиринговата къща срещу заплащане на комисионно възнаграждение да сключи за негова сметка договор за закупуване на определена по вид, количество, качество, други характеристики и цена стока, подлежаща на предаване в рамките на определен месец и година, като Клиринговата къща му гарантира изпълнението на задълженията на продавача.

Чл. 268.

(1) Качествените показатели на стоката се изброяват подробно в договора, като се посочват допустимите отклонения от тях.

(2) За зърното и за другите хранителни стоки, за които Министерството на земеделието и хранителната промишленост или други компетентни държавни органи приемат годишни качествени показатели, се допуска заместване на уговореното качество с утвърденото от държавния орган.

Чл. 269.

(1) В договора се изброяват всички документи, които трябва да бъдат предадени заедно със стоката (сертификат за качество, сертификат за произход, фитосанитарен сертификат, спецификация, опаковъчен лист, фактура и др.).

(2) Разходите за издаване на документите са за сметка на продавача.

Чл. 270.

(1) Цената на стоката е равна на сумата, за която е постигнато съгласие между брокерите на фючърсната сесия.

(2) Цената по ал. 1, отразена в регистрационните фишове за сделката и вписана в общите клаузи на договора, се смята за основна цена.

(3) Окончателната цена се определя чрез коригиране на основната цена със съответните бонификации и рефакции при отклонения от базисните качествени показатели, както и с премията или отстъпката в зависимост от доставния пункт.

(4) Бонификациите и рефакциите, както и премията и отстъпката се посочват в конкретни процентни размери спрямо основната цена.

Чл. 271. Клиринговата къща заплаща на продавача окончателната цена на стоката чрез банков превод в деня, следващ деня на предаването.

Чл. 272. Купувачът заплаща на Клиринговата къща окончателната цена на стоката чрез банков превод в деня, следващ деня на предаването.

Чл. 273.

(1) Предаването на стоката от продавача на Клиринговата къща и от нея на купувача се извършва с двустранен протокол, съставен в мястото на предаването, в който се посочват всички данни за действително предаденото количество и качество и се прилагат документите по чл. 269, предвидени в договора.

(2) Количеството на предадената стока се установява в мястото и в деня на предаването, като в договора се определя начина за това (чрез измерване на кантар, чрез физическо преброяване и т. н.).

(3) Качеството на предадената стока се установява чрез вземане на проби от стоката и анализиране в мястото на предаването, а при невъзможност - в друг пункт за анализ, определен в договора.

(4) При несъгласие на някоя от страните с установеното количество или качество, същата страна организира окончателно установяване на количеството от "Булгарконтрола" и на качеството - от контролна арбитражна лаборатория. Резултатите от окончателното установяване на количеството или качеството се вписват в двустранния протокол и са задължителни за страните. Ако според тях стоката е с качествени отклонения извън допустимите по договора, тя не се приема и страната-продавач не се освобождава от задължението си.

(5) Разходите по предаването са за сметка на продавача, респ. на купувача. Разходите за контролната проверка по ал. 4 са за страната, която я е поискала, ако първоначалните констатации са потвърдени, и за виновната страна, ако те са опровергани.

Чл. 274. Собствеността върху стоката и рискът преминават с предаването на стоката и в мястото, където то се извършва.

Чл. 275.

(1) При несъответствие между договореното количество и реално предаденото количество, установено по реда на чл. 273, ал. 2, страната-купувач има право:

1. да поиска в определен от нея срок предаване на недостигащото количество;
2. да откаже плащането на непредаденото количество.

(2) При установени качествени несъответствия по реда на чл. 273, ал. 3 и 4 извън допустимите по договора отклонения страната-купувач има право:

1. да поиска пълна замяна на некачествената стока в определен от нея срок;
2. да поиска отстраняване на несъответствието в определен от нея срок;
3. да направи отбив от цената.

(3) Ако въпреки наличието на установени несъответствия страната-купувач не упражни в 10-дневен срок от предаването на стоката някое от правата по ал. 1 и 2, се смята, че стоката е приета и договорът е редовно изпълнен.

Чл. 276.

(1) В случаите на чл. 275, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и 2 страната-купувач може да развали договора изцяло или частично, ако страната-продавач в дадения срок не даде исканото изпълнение.

(2) Ако страната-продавач не предаде или страната-купувач не приеме договорената стока в течение на 10-дневен срок от деня, определен за предаване, договорът се смята развален без предизвестие.

Чл. 277.

(1) Страната-продавач дължи на страната-купувач неустойка в размер на 10% от внесенения начален марж за всеки ден закъснение, но не повече от сумата на маржа при:

1. непредаване на стоката в деня, определен за това;
2. закъснение по чл. 275, ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 и 2 до развалянето на договора.

(2) Страната-купувач дължи на страната-продавач неустойка в размер на 10% от внесенения начален марж за всеки ден закъснение, но не повече от сумата на маржа при:

1. неприемане на стоката в деня, определен за това;
2. незаплащане на цената в срока по чл. 271.

(3) Когато неустойките по ал. 1 и 2 се дължат спрямо Клиринговата къща, тя ги приспада от цената, дължима на продавача или ги събира по реда на чл. 259 от купувача.

(4) Когато неустойките по ал. 1 и 2 се дължат от Клиринговата къща, тя ги заплаща на съответната страна в 3-дневен срок от получаване на писмената покана.

Чл. 278.

(1) Когато договорът бъде развален по вина на продавача или купувача, виновната страна дължи на Клиринговата къща разликата между основната цена на стоката и борсовата цена към деня, определен за изпълнение на разваления договор. Началният марж за сделката и заплатеното комисионно възнаграждение по чл. 272, ал. 1 не подлежат на връщане.

(2) Когато договорът бъде развален по вина на Клиринговата къща, тя дължи на продавача или купувача разликата между основната цена на стоката и борсовата цена към деня, определен за изпълнение на разваления договор, и възстановява изцяло внесенения начален марж и комисионното възнаграждение по чл. 272, ал. 1.

Чл. 279.

(1) Независимо от отговорността по предходните членове, изправната страна може да иска обезщетение за вредите, които е претърпяла от неизпълнението на договора.

(2) Обезщетението се дължи за вредите, чийто размер надвишава размера на неустойката.

Чл. 280.

(1) Длъжникът не носи отговорност за неизпълнението, ако то се дължи на непреодолима сила.

(2) Длъжникът, позоваващ се на непреодолима сила, е длъжен да уведоми другата страна в тридневен срок от настъпване на събитието, като посочи очакваните последици за изпълнението на договора. При неуведомяване се дължи обезщетение за вредите от това.

- (3) В 10-дневен срок от настъпване на събитието длъжникът трябва да изпрати и писмено потвърждение на събитието, изхождащо от компетентен орган.
- (4) По реда на ал. 2 страната, позовала се на неопреодолима сила, е длъжна да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.
- (5) Сроковете за изпълнение на насрещните задължения се удължават с времето, през което е траела непреодолимата сила. Ако през това време кредиторът е изгубил интерес от изпълнението, той може да прекрати договора.

Подраздел VII

Възражения на клиенти

Чл. 281. Възраженията на клиенти по сключена за негова сметка фючърсна сделка се подават и разглеждат съгласно правилата на чл. 192 - чл. 205, доколкото в този подраздел не се съдържат специални правила.

Чл. 282. Възражението на клиента се подава в писмена форма в Клиринговата къща в седемдневен срок от деня на провеждане на фючърсната сесия, на която е сключена сделката.

Чл. 283. Постъпилите в срока по чл. 282 възражения се завеждат в Клиринговата къща и копия от тях се класират на съответното място в досието по чл. 242.

Чл. 284. Ако възражението не отговаря на изискванията по чл. 194, Клиринговата къща уведомява клиента за отстраняване на нередовностите. Съобщението може да бъде направено и по начина на чл. 198, ал. 1. Клиентът е длъжен да отстрани нередовностите в тридневен срок от уведомяването.

Чл. 285.

- (1) Клиринговата къща уведомява борсовия член за постъпилото възражение и го поканва да представи в писмена форма становището си по него. Уведомлението може да бъде направено и по начина на чл. 198, ал. 1
- (2) Борсовият член е длъжен в тридневен срок от уведомяването по предходната алинея да представи в Секретариата на борсата с копие до клиента становището си по възражението.

Чл. 286.

- (1) Ако възражението се отнася до допуснато отклонение от определената от клиента цена и борсовият член съобщи, че приема разликата, възражението се смята за удовлетворено и Клиринговата къща го приключва, като класира възражение, заедно със становището на борсовия член на съответното място в досието по чл. 242.
- (2) По реда на предходната алинея се постъпва и когато възражението се отнася до други отклонения и борсовият член ги приеме за своя сметка или удовлетвори исканията на клиента.

Чл. 287. Ако борсовият член заяви, че не е съгласен с възражението на клиента и не приема исканията му, Клиринговата къща отразява това в досието по чл. 242, а самото възражение, заедно със становището на борсовия член и копия от документите за сделката от досието, предава в Борсовия арбитраж.

Чл. 288. След внасянето на документите в Борсовия арбитраж се постъпва по реда на чл. 201, ал. 1 - 4 и чл. 202.

Чл. 289.

- (1) Образуваното арбитражно дело се разглежда по реда, установен в Правилника на Борсовия арбитраж.

(2) Арбитражната такса се внася при образуването на делото от страната, по чиято инициатива е образувано.

(3) След приключване на делото преписката по спора се връща в Клиринговата къща и заедно с копие от арбитражното решение се класира в досието по чл. 242.

Подраздел VIII Изпълнение на сделките

Чл. 290.

(1) След закриването на последната фючърсна сесия, до която съгласно чл. 220, ал. 2 е допустимо търгуването за съответния доставен месец, Клиринговата къща изготвя списък на борсовите клирингови членове с отворени "къси" и "дълги" позиции (продавачи и купувачи) за същия доставен месец.

(2) Най-късно до края на месеца, предхождащ доставния месец, Клиринговата къща уведомява продавачите и купувачите по предходната алинея, че имат отворени позиции, по които дължат изпълнение.

Чл. 291. Независимо от уведомлението по ал. 2 на предходния член, продавачите и купувачите с отворени позиции за месеца са длъжни най-късно до 5 число на доставния месец да потвърдят пред Клиринговата къща готовността си да изпълнят сключения договор, като съобщят:

1. предпочитания отправен пункт за продавача и получаващ пункт за купувача измежду посочените в договора;
2. точния ден или взаимно съгласуван график за предаване на стоката за продавача и ориентировъчния ден за приемане на стоката за купувача. Доставни за месеца са дните от предпоследната му седмица.

Чл. 292. Клиринговата къща обобщава получените от продавачите и купувачите съобщения и най-късно до 15 число на доставния месец ги уведомява за окончателния доставен ден и място за предаване на стоката.

Чл. 293. Купувачите и продавачите, както и Клиринговата къща, дължат на изправната страна неустойката по чл. 277, ал. 1 и 2 при неспазване на сроковете по чл. 291 и чл. 292.

Чл. 294. Ако продавачът, купувачът или Клиринговата не изпратят уведомленията по чл. 291 и чл. 292 или заявят, че се отказват от изпълнението на договора, договорът се смята развален и виновната страна понася последиците съответно по ал. 1 или ал. 2 на чл. 278, освен в случаите на непреодолима сила.

Раздел IV Опционни сделки

Чл. 295. Опционна сделка е сделка между страните в определено време срещу заплащане на определена такса една от страните да придобие право чрез едностранно изявление да бъде купувач, съответно продавач, на определен вид стока с предварително определена цена и в определен срок. Другата страна поема задължението да бъде насрещна страна по сделката.

Чл. 296.

(1) Опционните сделки се сключват по реда на сключването на фючърсните сделки.

(2) Опционната сесия се провежда в рамките на съответния борсов подкръг, в деня на фючърсната сесия и непосредствено след нейното закриване.

Чл. 297. Опционните сделки се сключват между борсовите фючърсни членове. В опционните сесии участвуват брокерите, които посредничат на съответния член във фючърсната сесия.

Чл. 298.

(1) Опционният договор се състои от:

1. общите клаузи на съответния фючърсен договор;
2. регистрационен фиш.

(2) Регистрационният фиш има съдържанието на фиша на фючърсната сделка, като срещу страната (брокерския номер), която притежава опцията се вписва думата "опция". Същото се отбелязва и срещу името на страната в общите условия на фючърския договор.

Чл. 299.

(1) Оформянето и регистрирането на опционните договори става по реда на фючърсните, но Клиринговата къща е длъжна да води отделни досиета на опционните сделки.

(2) Всички правила за взаимоотношенията между борсовите клирингови членове и Клиринговата къща във връзка с фючърсните сделки, включително по определянето и заплащането на маржовете, се прилагат съответно и за опционните сделки.

(3) Възраженията на клиенти по опционните сделки, сключени за тяхна сметка, се правят и разглеждат по реда на чл. 281 - чл. 289.

Чл. 300.

(1) При опция за покупка позицията на продавача по опционния договор се смята за отворена и той е длъжен да изпълни договора в доставния месец и по цената, определена в договора, ако купувачът (държателят на опцията) поиска реалното изпълнение на договора най-късно на опционната сесия в седмицата, предхождаща последната фючърсна сесия за съответния доставен месец по чл. 220, ал. 2.

(2) Ако купувачът (държателят на опцията) не поиска изпълнение в срока по предходната алинея, опционният договор се смята за обикновен фючърсен договор и продавачът може да закрие позицията си по реда за фючърсните договори.

Чл. 301.

(1) При опция за продажба позицията на купувача по опционния договор се смята за отворена и той е длъжен да изпълни договора в доставния месец и по цената, определена в договора, ако продавачът (държателят на опцията) поиска реалното изпълнение на договора най-късно на опционната сесия в седмицата, предхождаща последната фючърсна сесия за съответния доставен месец по чл. 220, ал. 2.

(2) Ако продавачът (държателят на опцията) не поиска изпълнение в срока по предходната алинея, опционният договор се смята за обикновен фючърсен договор и купувачът може да закрие позицията си по реда за фючърсните договори.

Чл. 302.

(1) При сключването на опционния договор държателят на опцията заплаща на другата страна опционно възнаграждение в размер на половината от началния марж на сделката.

(2) Опционното възнаграждение не подлежи на връщане, освен при виновно неизпълнение на страната, която го е получила.

Глава девета

БОРСОВИ САНКЦИИ

Раздел I

Общи положения

Чл. 303. Предвидените в този Правилник санкции на борсовите членове и брокерите се налагат с решения на Съвета на директорите на борсата.

Чл. 304.

(1) Санкциите се налагат по сигнали и предложения на:

1. клиенти;
2. борсови членове;
3. брокери;
4. Секретариата на борсата и котировчика;
5. ръководителя на Клиринговата къща;
6. Председателя на Борсовия арбитраж.

(2) Съветът на директорите най-малко веднъж в годината възлага на Комисията за членството и Комисията на брокерите извършването на периодични проверки за изпълнението на задълженията на борсовите членове и брокерите. Проверките могат да се извършват съвместно с Комисията по етиката и други специализирани постоянни комисии, определени от Съвета на директорите. За резултатите от проверката се изготвят писмени доклади, които се внасят в Съвета на директорите. В докладите могат да бъдат правени предложения за налагане на санкции за извършени от борсови членове и брокери нарушения. Предложенията трябва да съдържат посочване на конкретната санкция.

Чл. 305.

(1) Въз основа на постъпилите сигнали и предложения и на докладите на комисиите Съветът на директорите може да възложи на Комисията по етиката извършването на допълнителни проучвания.

(2) Проучванията по предходната алинея се извършват в едномесечен срок, за което Комисията изготвя писмен доклад и го внася в Съвета на директорите. В доклада трябва да бъдат посочени конкретните санкции, които Комисията предлага.

Чл. 306.

(1) Съветът на директорите налага съответната санкция след съгласуване с Консултативната комисия.

(2) Когато Консултативната комисия разглежда сигнал или предложение по чл. 304, ал. 1, решението ѝ трябва да съдържа посочване на конкретната санкция, която се предлага да бъде наложена. В останалите случаи Комисията се произнася по предложената санкция.

(3) Ако мнението на Консултативната комисия е да не се налага санкция, Съветът на директорите може да наложи санкцията само с мнозинство 4/5 от състава си. Същото мнозинство е необходимо и когато Съветът на директорите налага санкция, по-тежка от предложената от Комисията.

Чл. 307. Системно извършване на нарушения и/или системно нарушение има когато са извършени три или повече деяния, които осъществяват поотделно един или повече състави на едно и също по вид нарушение на този правилник, като между отделните деяния има устойчива и трайна връзка.

Раздел II

Санкциониране на членовете

Чл. 308.

(1) Санкциите, налагани на борсовите членове, са:

1. забележка;
2. мъмрене;
3. временно отстраняване от борсовата търговия;
4. предупреждение за изключване;
5. окончателно отстраняване от борсовата търговия и изключване.

(2) За предприетите от ССБ санкции незабавно се уведомява ДКСБТ.

Чл. 309. Санкциите по т. 3 и 4 на предходния член могат да бъдат налагани едновременно.

Чл. 310. Правилата на раздели III и IV от глава VIII – от чл. 221 до чл. 309– се прилагат, доколкото не е предвидено друго в наредбата по чл. 26 ЗСБТ.

Чл. 311. Санкциите по т. 1 и 2 на чл. 308 се налагат на борсови членове при извършени за първи път нарушения на реда за оформяне на сделките, нарушения на реда за разрешаване на спорове по сключване на борсовите договори (чл. 186, ал. 2), нарушения на реда за разрешаване на спорове по възражения на клиенти (чл. 203, ал. 2), закъснения при заплащане на гаранциите и на маржовите вноски, закъснения при изпълнението на стокови и парични задължения по борсови сделки.

Чл. 312.

(1) Борсовият член се отстранява временно от участие в борсовата търговия при:

1. извършване на нарушенията по чл. 58, т. 1 - 4;
2. извършване на нарушение по чл. 86, ал. 2;
3. системно извършване на нарушенията, посочени в чл. 312;
4. участие в борсовата търговия преди заплащане на дължимата встъпителна вноска (чл. 70, ал. 2), както и при неплащане на дължимата годишна членска вноска съгласно чл. 71;
5. подаване на невярна декларация за освобождаване на гаранция (чл. 210);
6. злоупотреба с правото за блокиране на внесена гаранция (чл. 212).
7. системно сключване на сделки в отклонение от дадените от клиентите поръчки, разгласяване на поръчки и указания на клиентите, както и при злепоставяне под друга форма на интересите на клиенти.

(2) Срокът за отстраняване от участие в борсовата търговия се определя в решението на Съвета на директорите за налагане на санкцията. Той не може да бъде по-кратък от три борсови сесии и по-дълъг от шест борсови сесии, освен в случаите, когато този правилник предвижда отстраняване за различен срок.

(3) В решението на Съвета на директорите се определя и от участие в кои борсови кръгове и подкръгове се отстранява борсовия член. В случаите на чл. 60 борсовият член се отстранява от участие във всички борсови кръгове и подкръгове, в които членува.

Чл. 313. На борсовия член се отправя предупреждение за изключване в случаите и по реда на чл. 58 и чл. 59.

Чл. 314. Борсовият член се изключва в случаите и по реда на чл. 58 - чл. 67.

Раздел III

Санкциониране на брокерите

Чл. 315.

(1) Санкциите, налагани на брокерите, са:

1. забележка;
2. временно отстраняване от участие в борсовите сесии;
3. предупреждение за заличаване от борсовия регистър на брокерите;
4. заличаване от борсовия регистър на брокерите.

(2) За предприетите от ССБ санкции незабавно се уведомява ДКСБТ.

Чл. 316. Санкциите по т. 3 и 4 на предходния член могат да бъдат налагани едновременно.

Чл. 317.

(1) При нарушаване на реда в борсовата зала, както и в изрично определените в този Правилник случаи, котировчикът може да отстрани брокера, извършил нарушението, от участие в текущата борсова сесия.

(2) При повторно отстраняване по реда на предходната алинея котировчикът е длъжен да уведоми писмено Съвета на директорите съгласно чл. 304, ал. 1, т. 4.

Чл. 318.

(1) Санкциите по т. 1 и 2 на чл. 315 се налагат на брокерите при извършени за първи път нарушения на правилата за водене на брокерските дневници, самостоятелни (не по вина на борсовия член) нарушения на реда за оформяне на сделките, както и в случаите на нарушения на борсовия член, посочени в чл. 311, ако неизпълненото задължение е било възложено на брокера. Същата санкция се налага и в случаите на ал. 2 на предходния член.

(2) Санкцията по чл. 315, т. 4 се налага на брокерите при неотстраняване на нарушението на чл. 75, ал. 2 в срока по чл. 75, ал. 3.

Чл. 319.

(1) Брокерът се отстранява временно от участие в борсовите сесии при:

1. първо нарушение на забраните по чл. 79 и чл. 86, ал. 1;
2. установено повече от един път разгласяване на поръчки и указания на борсов член и клиенти, отказ за предоставяне на информация от брокерския дневник по чл. 94, както и при злепоставяне под друга форма на интересите на борсовия член и клиентите;
3. системно извършване на нарушенията, посочени в чл. 318;
4. при мотивирано писмено искане на борсовия член, чиито поръчки изпълнява, до изясняване на нарушението.

(2) Срокът за отстраняване на брокера от участие в борсовите сесии се определя в решението на Съвета на директорите за налагане на санкцията. Той не може да бъде по-кратък от три борсови сесии и по-дълъг от шест борсови сесии.

(3) Отстраняването има действие за всички борсови сесии.

Чл. 320.

(1) Съветът на директорите уведомява незабавно борсовия член, чийто посредник е отстраненият брокер, за наложената санкция и нейния срок.

(2) За срока на отстраняването борсовият член може да сключи срочен посреднически договор с нов брокер, без да прекратява договора с отстранения брокер, независимо от

съществуването на заместник. При същите условия борсовият член може да сключи договор със заместника и да определи нов временен заместник.

Чл. 321.

- (1) Съветът на директорите отправя предупреждение за заличаване от борсовия регистър на брокер, който веднъж е отстраняван от участие в борсовите сесии по реда на чл. 319 и след изтичането на срока на санкцията е извършил ново нарушение по чл. 319, ал. 1, т. 1 или 2.
- (2) Едновременно с предупреждението Съветът на директорите отстранява брокера от участие в борсовите сесии за максималния срок по чл. 319, ал. 2.
- (3) В случаите по предходната алинея се прилага съответно чл. 320.

Чл. 322.

- (1) Брокерът се заличава от борсовия регистър на брокерите, ако в периода след изтичане на повторното отстраняване по предходния член извърши ново нарушение по чл. 319, ал. 1, т. 1 и 2.
- (2) Извършеното заличаване на брокера се съобщава на борсовия член.
- (3) Копие от решението на Съвета на директорите се изпраща на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата.

ДЯЛ ЧЕТВЪРТИ БОРСОВИ УСЛУГИ, БОРСОВИ ТАКСИ И ИЗДРЪЖКА

Глава десета БОРСОВИ УСЛУГИ И ТАКСИ

Чл. 323. Борсовите членове и брокерите, които им посредничат, както и лицата, ползващи борсовите услуги, могат да получават срещу заплащане услуги, свързани с борсовата търговия, информационни, експертни, квалификационни и други услуги.

Чл. 324. Борсовите услуги се заплащат при получаването им.

Чл. 325.

- (1) За осъществяване на борсовата търговия по сделките с незабавно изпълнение и форуърдните сделки борсовите членове, съответно брокерите, които им посредничат, заплащат:
 1. за приемане и обявяване на извънредна оферта по чл. 143, ал. 2.;
 2. за пломбиране и съхраняване на мостра;
 3. за качествен анализ на мостра и издаване на документ за качество;
- (2) Лицата, които не са борсови членове на съответния борсов кръг или техни брокери, заплащат:
 1. за получаване на окончателен списък на офертите по чл. 133, ал. 4;
 2. за други справки и информация от Секретариата на борсата, когато това е допустимо съгласно този Правилник.

Чл. 326.

- (1) За сключените на борсата сделки борсовите членове, респективно брокерите, които им посредничат, заплащат такси, определени от "Тарифата за борсови такси и услуги",

Приложение 13 от БП. Тези такси се заплащат в тридневен срок след регистрацията на сделката.

(2) Лицата, които не са борсови членове на съответния борсов кръг или техни брокери, заплащат:

1. за получаване на данни и сведения за борсовите котировки;
2. за получаване на данни и сведения за търгуваните обеми по кръгове, сесии, месеци и години.
3. за други справки и информация от Секретариата на борсата, когато това е допустимо съгласно този Правилник.

Чл. 327.

(1) Всички справки и информация по регистрите на членовете, брокерите, сключените сделки и другите борсови регистри, когато това е допустимо съгласно този Правилник се заплащат.

(2) За услугите по предходната алинея борсовите членове на съответния борсов кръг и техните брокери не заплащат такси.

Чл. 328. За квалификационни брокерски курсове, приключващи с издаване на свидетелство за брокерска правоспособност, се заплащат такси, определени от "Тарифата за борсови такси и услуги", Приложение 13 от БП.

Чл. 329.

(1) Арбитражните такси за воденето на дела пред Борсовия арбитраж се определят в Правилника за производството пред Борсовия арбитраж и тарифата към него.

(2) Таксите събирани от Клиринговата къща се определят в нейния Правилник и тарифите към него.

Чл. 330. Получаването на екземпляр от този Правилник, Правилника за производството пред Борсовия арбитраж и Правилника за устройството и дейността на Клиринговата къща, както и на другите актове, уреждащи дейността на борсата и на функционалните ѝ звена, става безплатно за борсовите членове. На останалите заинтересувани лица те се предоставят срещу заплащане на цена, определена от "Тарифата за борсови такси и услуги", Приложение 13 от БП.

Чл. 331. Разпространяването на борсовия бюлетин и на другите борсови издания се извършва по ред и цена, определени от "Тарифата за борсови такси и услуги", Приложение 13 от БП.

Чл. 332.

(1) Тарифите за заплащане на борсовите услуги и размерите на борсовите такси се определят от Съвета на директорите и се приемат от Общото събрание на акционерите.

(2) Съветът на директорите на борсата може да взема решения за извършването на услуги, непредвидени в този Правилник, и да определя цените им.

(3) В случаите по предходната алинея Съветът на директорите е длъжен на първото редовно Общо събрание на акционерите на борсата да внесе предложение за изменение и допълнение на този Правилник.

(4) Независимо от решението на Общото събрание, приходите от услугите по ал. 1 се смятат за редовни.

Глава единадесета

ИЗДРЪЖКА

Чл. 333. Борсата осигурява издръжката си от:

1. членските вноски на борсовите членове;
2. постъпленията от борсови такси за сключените на борсата сделки
3. постъпленията от други такси
4. арбитражните такси след приспадане на издръжката на Борсовия арбитраж по реда, определен в актовете за дейността му;
5. други източници.

Чл. 334. Като акционерно дружество борсата не формира печалба и не разпределя дивиденди.

Чл. 335.

- (1) Превишението на приходите над разходите, отчетено по годишния счетоводен отчет на борсата се отнася във фонд "Резервен".
- (2) Фонд "Резервен" може да се използва само за покриване на загуби.

Чл. 336. По решение на Съвета на директорите борсата може да образува и други фондове. В решението се определят начина на събиране на средствата по фондовете и реда за изразходването им.

ДЯЛ ПЕТИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНО ТЪЛКУВАНЕ НА БОРСОВИЯ ПРАВИЛНИК

Чл. 337.

- (1) Тълкуване на този Правилник се дава от Борсовия арбитраж.
- (2) Даденото тълкуване е задължително за органите на борсата, акционерите, борсовите членове и брокерите.

Чл. 338. Искане за задължително тълкуване може да се прави от:

1. Общото събрание на акционерите;
2. Съвета на директорите на борсата;
3. ръководния орган на Клиринговата къща;
4. Главния изпълнителен директор на борсата въз основа на писмена молба от не по-малко от 10 акционери, членове или брокери.

Чл. 339. Искането за задължително тълкуване съдържа:

1. разпоредбата от Правилника, чието тълкуване се иска;
2. изложение на обстоятелствата, във връзка с които се иска тълкуването;
3. в какво се състои искането.

Чл. 340.

- (1) Не се допуска и не се разглежда искане за тълкуване на повече от една разпоредба на Правилника, освен ако тълкувателният проблем налага произнасяне по свързани разпоредби.
- (2) Недопустимо е и искане за тълкуване, отнасящо се до или свързано с конкретен спор от компетентността на Борсовия арбитраж, независимо дали е възникнал като спор.

Чл. 341.

(1) Борсовият арбитраж може да поиска от подателя на искането допълнителни пояснения, сведения или конкретизиране, ако то е неясно или непълно. Когато искането е направено от Общото събрание на акционерите, необходимите пояснения се дават от Съвета на директорите.

(2) Борсовият арбитраж може да изисква представяне на писмени становища на Съвета на директорите на борсата по съответния тълкувателен проблем.

Чл. 342. Борсовият арбитраж разглежда и се произнася по направеното искане по реда, установен в Правилника си.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. До създаването на Клирингова къща функциите ѝ се изпълняват от специализирано звено към Съвета на директорите на борсата.

§ 2. Измененията и допълненията на този Правилник се приемат от Общото събрание на акционерите с мнозинство 2/3 от представения капитал.

§ 3. Този Правилник е одобрен от ДКСБТ на 16.10.2025 г., приет от Общото събрание на акционерите на "ССБ" АД на 03.12.2025 г. и влиза в сила от 01.01.2026 г.

§ 4. Този правилник е задължителен за стоковата борса, за нейните членове и за брокерите.

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 СПИСЪК НА СТОКИТЕ

търгувани на Софийска стокова борса АД по групи стоки,
приет от Общото събрание на акционерите на 07.10.1998 г. и
актуализиран с протокол №7 от 9.12.2002 г. на заседание на Съвета на директорите

Група "Хранителни стоки":

- Зърнени, технически и фуражни култури;
- Живи животни и продукти от животински произход;
- Месо и месни продукти. Рибa и рибни продукти;
- Растителни и животински масла и мазнини;
- Мляко и млечни продукти;
- Мелничарски продукти;
- Храни за животни;
- Тестени изделия;
- Преработени плодове и зеленчуци;
- Други хранителни продукти, в това число: напитки и тютюневи изделия.

Група "Индустриални стоки":

- Черни, цветни и благородни метали;
- Изделия на черната и цветна металургия, проводници и кабели;
- Химикали и химически продукти;
- Каучук, пластмаси и изделия от тях;
- Енергийни материали и продукти, горива и нефтопроизводни;
- Продукти от неметални суровини, нерудни и минерали;
- Влакна, преди, кожи, тъкани и изделия от тях;
- Дървен материал, дървесна маса, хартия, картон и изделия от тях;
- Индустриални и промишлени изделия, инструменти, машини и оборудване;
- Електрически и електронни машини, апарати и оборудване;
- Строителни, монтажни и транспортни съоръжения, инсталации, части и принадлежности.

Група "Зърно" (стандартизирани контракти):

- № 1: хлебна пшеница;
- № 2: фуражна пшеница;
- № 3: фуражен ечемик;
- № 4: пивоварен ечемик;
- № 5: царевица на зърно;
- № 6: черен маслодаен слънчоглед;
- № 7: зрял боб.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Рег. №
дата:
Покупка/Продажба

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ОФЕРТА

за сделки с незабавна доставка и форуърдни сделки

1. Наименование на стоквата група:
2. Наименование на стоките, код по НСИ (при ЗОП - код CPV) и количества:
 - 2.1.
 - 2.2.
 - 2.3.
 - 2.4.
3. Модул на делимост (брой контракти):
4. Допълнителни характеристики:
5. Произход (производство /държава/), дата:
6. Сертификат за произход:
7. Срок на годност:
8. Документи, придружаващи стоката, съгласно БДС (номер):
9. Санитарни и/или хигиенни сертификати:
10. Промислени [Сертификати за качество (анализни свидетелства и др.)]:
11. Други (митнически, платежни и други):
12. Опаковка и маркировка:
13. Местонахождение: Доставка (по ИНКОТЕРМС)
14. Норма на товарене и други условия за доставка:
15. Срок на доставка:
16. Начин на плащане:
17. Условия на плащане:
18. Платени мита и данъци:
19. Гаранционен депозит (дата и начин на внасяне):
20. Срок на валидност на поръчката:
21. Начална дата на търгуване на поръчката (по ЗОП и за ПДИ):
22. Забележка:

Начална цена: (мерна единица)

Граничен финансов ресурс на Възложителя по ЗОП евро

Минимална цена на продажбата (на продавача за ПДИ) евро/за
..... (мерна единица)

(вписват се ако са зададени от възложителя по ЗОП или продавача за ПДИ)

БРОКЕР ВНОСИТЕЛ – № по регистър на ССБ АД /ББР №:

Подпис

Име и фамилия:

Борсовия член, сключил договор за борсово представителство с брокера-вносител:

.....

Длъжностно лице в борсовата администрация (фамилия и подпис):

(офертата се изготвя в три екземпляра: за ССБ АД, за брокера вносител и за ДКСБТ)

ПРИЛОЖЕНИЕ 3 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

БОРСОВ ДОГОВОР №

**за покупко-продажба на стоки, чрез посредничеството на членове
на Софийска стокова борса АД**

Днес,год., в Софийска стокова борса АД между
представляван/о от брокера.....по договор за
посредничество/комисионен договор №.....от
наричан в текста ПРОДАВАЧ
и

.....представляван/о от брокера.....по договор за
посредничество/комисионен договор №.....от
наричан КУПУВАЧ

се сключи този договор за следното:

ПРЕДМЕТ НА ДОГОВОРА

Чл. 1. ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ да приеме и заплати стоката, описана в приложената към договора спецификация.

КАЧЕСТВО, ОПАКОВКА, МАРКИРОВКА.

Чл. 2.1.1. Стоката следва да съответства на посочените в спецификацията качество, вид, стандарт, асортимент, комплектност, технически показатели и други параметри и изисквания.

Чл. 2.1.2. При определяне на качеството по мостри в спецификацията се определя броя им, мястото, начина и срока им на съхранение и идентифицирането им (подпечатване, подписване или пломбиране). Ако не е уговорено друго в спецификацията, мострите се предоставят от ПРОДАВАЧА безплатно, като последният има право да ги получи обратно при неизпълнение на договора по вина на КУПУВАЧА.

Чл. 2.2. Опаковането, маркирането и етикирането на стоката се извършва от ПРОДАВАЧА, съгласно изискванията на БДС, отрасловите нормали или обичайните условия, доколкото в спецификацията не са уговорени специални изисквания.

ЦЕНА И УСЛОВИЯ НА ПЛАЩАНЕ.

Чл. 3.1. Цената на стоката е паричната сума, по която е постигнато съгласие от брокерите по време на борсова сесия на "Софийска стокова борса" АД.

Чл. 3.2. В цената на стоката се включва стойността на опаковката, транспорта, данъци, акцизи и други обичайни разходи, доколкото не е уговорено друго между страните в спецификацията.

Чл. 3.3. Заплащането на цената следва да се извърши в срок, условия и по начин, посочени в спецификацията. При липса на такива уговорки или на някои от тях КУПУВАЧЪТ следва да заплати цената, съобразно изискванията на законните разпоредби.

ПРЕДАВАНЕ НА СТОКАТА. СОБСТВЕНОСТ. РИСК.

Чл. 4.1. Предаването на стоката следва да се извърши в срока, на мястото и по начина, посочени в спецификацията. При липса на такива уговорки или на някои от тях, ПРОДАВАЧЪТ следва да предаде стоката на КУПУВАЧА, съобразно изискванията на законните разпоредби.

Чл. 4.2. Собствеността и рискът от погиване и увреждане на стоката, ако не е уговорено друго в спецификацията, преминават от ПРОДАВАЧА върху КУПУВАЧА с предаване на стоката.

ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ДОГОВОРНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И РИСКОВИ СЪБИТИЯ.

Чл. 5.1. Изпълнението на всяко договорно задължение може да бъде обезпечено с предвидени в спецификацията банкови или други гаранции, залог, поръчителство и др. Сумите, условията и срокът на валидност на тези обезпечения се описват в спецификацията.

Чл. 5.2. ПРОДАВАЧЪТ може да гарантира предоставянето на стоката, а КУПУВАЧЪТ може да гарантира изплащането на цената ѝ с внасянето на депозит по сметка на Клиринговата къща на ССБ АД. При отказ за изпълнение на посочените задължения неизправната страна губи предварително внесения депозит, като сумата се предоставя на изправната страна.

РЕКЛАМАЦИИ

Чл. 6.1. Рекламации за несъответствия в количеството и качеството на получената стока се удостоверяват с предвидените в спецификацията констативни актове. Рекламациите се отправят и уреждат по предвидения в спецификацията срок и условия, а ако такива не са предвидени - съобразно законните разпоредби.

Чл. 6.2.1. Рекламации, отнасящи се до явни недостатъци следва да бъдат предявени веднага след приемането/получаването на стоката. За недостатъци на стоката, покрити от гаранционна отговорност на ПРОДАВАЧА, сроковете за предявяване на рекламациите не могат да бъдат по-дълги от гаранционния срок.

Чл. 6.2.2. Скрытите недостатъци на стоката, покрити от общата или от гаранционната отговорност на ПРОДАВАЧА се предявяват незабавно след откриването им, но не по-късно от общия давностен срок по ЗЗД или от срокът, договорен между страните.

ПОСЛЕДИЦИ ПРИ НЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

Чл. 7.1. Неизпълнението на всяко договорно задължение може да бъде скрепено с неустойка, посочена в спецификацията. Размерът на неустойките може да бъде определен в глобална парична сума или в процент от нереализираната сделка.

Чл. 7.2. Изправната страна може да търси обезщетение за реално претърпените вреди, непокрити от размера на уговорените неустойки.

НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

Чл. 8.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на договорните си задължения, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

Чл. 8.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила, е длъжна да уведоми другата страна за събитието в 3-дневен срок от настъпването му и да ѝ изпрати писмено потвърждение за това събитие от официален орган в 10-дневен срок от настъпването. По същия начин и в същите срокове следва да бъде отправено и съобщение за прекратяване на събитието.

Чл. 8.3. Срокът за изпълнение на задълженията по договора се удължава с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни страната, която не е получила изпълнение, може да прекрати изцяло или частично договора.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 9.1. Претенции, произтичащи или свързани с тълкуването, изпълнението и нарушението на настоящия договор се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД с подаване на писмена молба в три екземпляра, придружена с доказателства и с конкретизирани искания по основание и размер.

Чл. 9.2.1. "Софийска стокова борса" АД не е страна по настоящия договор и не носи отговорност за изпълнението на договорните задължения на страните.

Чл. 9.2.2. В тридневен срок от сключване на сделката страните следва да преведат по сметка IBAN BG63 BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF IBAN BG35 BPBI 7940 1041 3997 02 BIC:

ВРВIBGSF на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ борсова такса в размер съгласно „Тарифа за борсовите такси и услуги”.

Чл. 9.3. За неуредените с настоящия договор въпроси се прилагат съответните разпоредби на Търговския закон, Закона за задълженията и договорите и нормативните актове, приложими за съответните стоки.

Приложение към договор №

СПЕСИФИКАЦИЯ И ДОПЪЛНИТЕЛНИ КЛАУЗИ

Наименование на стокатаКоличество Ед.ценаОбща стойност

.....
.....

качество:.....
.....

място
на предаване:.....
.

срок на
предаване:.....

цена-включени
разходи:.....

срок на заплащане
на цената:.....

начин на
заплащане:.....

условия за заплащане предоставяне от ПРОДАВАЧА
на:.....

- сертификат за
качество.....

- сертификат за произход
.....

- сертификат за
ХЕИ.....

- други документи и
условия:.....

опакровка:.....
.....

маркировка:.....
.....

транспортен амбалаж и режим на
движение:.....

мостри, условия и място на
съхранение:.....

производител:.....
.....

дата на производство и срок на
годност:.....

гаранционен срок и условия на

гарантията:.....

акт, удостоверяващ предаване на стоката: (приемо-предавателен протокол, складова бележка, превозен документ,

други:.....

начин на установяване (измерване) на

количеството/теглото:.....

орган, удостоверяващ качеството на получаваната

стока:.....

норма на товарене и др.транспортни

условия:.....

рекламационен срок, начин на уреждане на

рекламациите:.....

неустойки:.....

.....

декларация на ПРОДАВАЧА, че стоката е свободна от права и претенции от страна на трети

лица:.....

.....

банкови и други гаранции и обезпечения за ПРОДАВАЧА и за

КУПУВАЧА:.....

депозит:.....

.....

ДРУГИ

УГОВОРКИ:.....

..

адрес-телекс, факс, банкова сметка на КУПУВАЧА/КОМИСИОНЕРА-

КУПУВАЧ:.....

адрес-телекс, факс, банкова сметка на ПРОДАВАЧА/КОМИСИОНЕРА-

ПРОДАВАЧ:.....

Настоящото приложение е неразделна част от Договора. Непопълнените точки по тази спецификация не се считат за уговорки по същата.

ПРОДАВАЧ: КУПУВАЧ:

подписал като представител или комисионерподписал като представител или комисионер

(ненужното се зачертава) (ненужното се зачертава)

ГЛАВЕН ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

НА СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:

(В.Симов)

ПРИЛОЖЕНИЕ 4 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ХЛЕБНА ПШЕНИЦА

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона хлебна пшеница с качествена характеристика по т. 3 и цена по т. 4.4 от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от ССБ АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. Софийска стокова борса АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологични правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество пшеницата да бъде годна за използване в производството в момента на получаване от ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовна, търговски добра, освободена от болести и живи вредители, съответстващо на БДС 602-87, съответстващо на втора група изкупваема.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта, след утвърждаването от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евроевроза тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евроеврокъм щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на ССБ АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на ССБ АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия ССБ АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от ССБ АД сетълмент цена Клиринговата банка определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравнивяване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира на базата на договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от ССБ АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2. и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до ССБ АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца ССБ АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли, септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура (1 бр.).

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и контролната проба на ССБ АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирана контролна проба в ССБ АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва

във фактурата. Количествената и стойностната бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноски при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на ССБ АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до ССБ АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5 дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5 дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта изправната страна може да претендира към виновната страна обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в ССБ АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовия арбитраж при ССБ АД в срок от 15 след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовия арбитраж на ССБ АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на Софийска стокова борса АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при Софийска стокова борса АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменян и допълван, нито да бъде развалян по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ХЛЕБНА ПШЕНИЦА

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....

(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА

ПРОДАВАЧА:.....

.....

(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА

ПРОДАВАЧА:.....

.....

КУПУВАЧ:

.....

(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА

КУПУВАЧА:.....
.....

(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА

КУПУВАЧА:.....
.....

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**.....

КОНТРАКТНА

ЦЕНА:.....
.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -.....

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за хлебна пшеница, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:.....

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 5 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ФУРАЖНА ПШЕНИЦА

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона фуражна пшеница с качествена характеристика по т. 3 и цена по т. 4.2 от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество фуражната пшеница да бъде здрава, редовна стока, годна за консумация в момента на доставката, без жива зараза от складови вредители, с външен вид, цвят и мирис, присъщи на прясна и добре съхранявана пшеница, без мухъл и без други несвойствени за пшеницата мирис и вкус.

3.2. Базисни качествени показатели:

- влага 13%;
- хектолитрово тегло - 76 кг;
- зърнени (културни) примеси - 3 %; в т. ч.: покълнали зърна - 1 %;
- чужди примеси - 3.0 %; в т. ч.: вредни - 0.5 %;

Посочените базисни показатели се считат автоматически променени, съобразно стойностните корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта след утвърждаване от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евроевроза тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евроеврокъм щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозирани сертификати, джирисани на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалирани от банка или друга финансова институция запис на

заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата банка определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по-рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравняване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена в триденен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т. 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2. и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и проба на "ССБ" АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирана контролна проба в "ССБ" АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностната бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноски при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до "ССБ" АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5 дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5-дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта изправната страна може да претендира към виновната страна обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовия арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.).

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменян и допълван, нито да бъде развалян по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ФУРАЖНА ПШЕНИЦА

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....

(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

.....
ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....
(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за фуражна пшеница, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 6 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ФУРАЖЕН ЕЧЕМИК

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона фураженечемик с качествена характеристика по т. 3 и цена по т. 4.4. от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество фуражния ечемик да бъде годен за използване в производството в момента на получаване от ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовен, търговски добър, освободен от болести и живи вредители, съответстващо на БДС 606-73 изкупуваем.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта след утвърждаване от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евро за тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евро към щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата къща определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по-рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравниване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена в тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т. 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2 и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и контролна проба на "ССБ" АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирана контролна проба в "ССБ" АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностната бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноси при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до "ССБ" АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5 дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5 дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта изправната страна може да претендира към виновната страна обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 дни след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовият арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.).

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменен и допълван, нито да бъде развален по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ФУРАЖЕН ЕЧЕМИК

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

.....

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

.....

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за фуражен ечемик, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 7 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ПИВОВАРЕН ЕЧЕМИК

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона пивоварен ечемик с качествена характеристика по т. 3 и цена по т. 4.2. от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество ечемикът да бъде годен за използване в производството в момента на получаване от ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовен, търговски добър, освободено от болести и живи вредители, съответстващи на БДС 207-84 изкупваем.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта, след утвърждаване от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евро за тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евро към щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата банка определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по-рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравняване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от

получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена в тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесенния маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2 и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и проба на "ССБ" АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирани контролни проби в "ССБ" АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностната бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноси при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до "ССБ" АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5 дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5 дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта изправната страна може да претендира към виновната страна обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 дни след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовият арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.).

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменян и допълван, нито да бъде развалян по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ПИВОВАРЕН ЕЧЕМИК

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: ГОДИНА:

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за пивоварен ечемик, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 8 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ЦАРЕВИЦА НА ЗЪРНО

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона царевица на зърно с качествена характеристика по т. 3. и цена по т. 4.4. от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество царевицата да бъде годна за използване в производството в момента на получаване от ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовна, търговски добра, освободена от болести и живи вредители, съответстващо на БДС 602-87.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта, след утвърждаването от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евро за тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евро към щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата къща определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравнивяване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2 и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните отговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли, септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);

- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и контролната проба на "ССБ" АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирана контролна проба в ССБ, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностна бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноски при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до "ССБ" АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5-дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5-дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта виновната страна може да претендира към виновната страна за обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 дни след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовият арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2).

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменен и допълван, нито да бъде развален по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ФУРАЖНАЦАРЕВИЦА

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

.....

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

.....

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за фуражнацаревица, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 9 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона слънчоглед с качествена характеристика по т. 3. и цена по т. 4.4. от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество слънчогледа да бъде годен за използване в производството в момента на получаване на ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовен, търговски добър, освободен от болести и живи вредители, съответстващо на БДС 750-83.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта, след утвърждаването от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евро за тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евро към щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата банка определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по-рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравнивяване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съобразно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена в тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т. 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2. и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и проба на ССБ АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирани контролни проби в "ССБ" АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностната бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноси при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до ССБ.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5- дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5-дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта изправната страна може да претендира към виновната страна обезщетение за вреди по реда на т. 13.2.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 дни след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовия арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.).

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменен и допълван, нито да бъде развалян по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА МАСЛОДАЕН СЛЪНЧОГЛЕД

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

.....

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

.....

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за маслодаен слънчоглед, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 10 СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ

ЗА ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ЗРЯЛ ФАСУЛ - ЗЪРНО

1. ПРЕДМЕТ НА КОНТРАКТА

ПРОДАВАЧЪТ се задължава да предаде, а КУПУВАЧЪТ - да приеме и заплати 15 тона зрял фасул с качествена характеристика по т. 3. и цена по т. 4.4. от настоящия договор.

2. СТРАНИ ПО КОНТРАКТА

2.1. ПРОДАВАЧ и КУПУВАЧ по този контракт са фирми с редовно издаден от "ССБ" АД и незакрит по съответния ред фиш за сключена сделка.

2.2. "Софийска стокова борса" АД и Клиринговата къща не са страни по настоящия договор. Взаимоотношенията им с ПРОДАВАЧА и с КУПУВАЧА по повод сключване, закриване, изпълнение и неизпълнение на настоящия договор се регулират от правилниците на посочените институции и от действащите им вътрешни технологичните правила.

3. КАЧЕСТВЕНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СТОКАТА

3.1. По качество фасулът трябва да бъде годен за използване в производството в момента на получаване от ПРОДАВАЧА, в добро състояние, редовна, търговски добра, освободена от болести и живи вредители, съответстващо на БДС 750-83.

Базисни показатели се считат променени, съобразно направените корекции, определени от Комитета по стандартизация и метрология за съответната реколта, след утвърждаването от борсата.

4.1. ЦЕНА НА КОТИРАНЕ

4.1.1. Цената на котиране на всяка борсова сесия се определя в евро за тон еталонно качество, като се формира от средния курс на евро към щатския долар според фиксинга на БНБ за последните пет работни дни, вкл. и текущия ден и се записва с число, съдържащо три цифри след десетичната точка.

4.1.2. Минималната стъпка за промяна на цената на котиране е 0.01 точка на тон.

4.1.3. Максималната дневна промяна в цената на котиране е 3% спрямо сетълмент цената от последната седмица. При особени случаи Съвета на директорите на "ССБ" АД може да променя този интервал.

4.2. КОНТРАКТНА ЦЕНА

Цената по настоящия контракт е цената, по която сделката е сключена на сесия на "ССБ" АД. Същата се вписва във фиша, удостоверяващ сключената борсова сделка.

4.3. СЕТЪЛМЕНТ ЦЕНА (ЦЕНА НА ЗАКРИВАНЕ)

ПЛАЩАНЕ НА МАРЖИН (ДЕПОЗИТ). УРАВНЯВАНЕ НА ДЕПОЗИТА.

4.3.1. След приключване на всяка борсова сесия "ССБ" АД съобщава сетълмент цена, която е средно аритметична на всички контрактни цени, по които са сключени сделки на същата сесия.

4.3.2. Всяка страна се задължава в еднодневен срок от сключване на сделка да внесе по сметка IBAN BG63BGUS 9160 1001 9310 00, BIC: BGUSBGSGF на Клирингова къща на "Софийска стокова борса" АД при БАКБ маржин (депозит) в размер на 3% от сетълмент цената.

Маржинът може да бъде внесен в парична стойност, депозиран сертификат, джиросан на Клирингова къща, в държавни ценни книжа или авалиран от банка или друга финансова институция запис на заповед. Заверка от страна на "Софийска стокова борса" АД на фиша става едва след депозиране на изискуемия маржин. При невнасяне в срок на изискуемия маржин, сделката се счита за нищожна.

4.3.3. Въз основа на съобщената от "ССБ" АД сетълмент цена Клиринговата къща определя на всяка страна сума за уравняване. По откритите по рано позиции, маржина се преизчислява на база новата сетълмент цена. Разликата между старата и новата сетълмент цена се покрива както следва:

4.3.3.1. За продавача - старата сетълмент цена минус новата сетълмент цена. При положителна разлика сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.3.2. За купувача - новата сетълмент цена минус старата сетълмент цена. При положителна разлика, сумата се добавя към превежда (добавя), а при отрицателна разлика - се изважда от наличността по сметката.

4.3.4. Въз основа на определената сума за уравниване Клиринговата къща се разчита по сметките на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА на следващия ден след всяка борсова сесия. При необходимост от внасяне на допълнителна сума и недостатъчно внесени средства, страните следва в срок от 72 часа от получаване на съобщение от Клиринговата къща да внесат съобщената им сума. При невнасяне на сумата в посочения срок сделката се анулира, като позицията се закрива принудително.

4.4. ЦЕНА НА РЕАЛНА ДОСТАВКА (ДОСТАВНА ЦЕНА)

4.4.1. Цената на реална доставка се формира от договорената на борсата КОНТРАКТНА ЦЕНА, съобразно базисната качествена характеристика, коригирана с БОНИФИКАЦИИ или РЕФАКЦИИ при налични отклонения от базисната характеристика в рамките на допустимите граници, съгласно "Указания за търговия и съхранение на зърнени храни, маслодайни семена и варива" на МЗГАР.

5. ЗАПЛАЩАНЕ НА ДОСТАВНАТА ЦЕНА

5.1. КУПУВАЧЪТ се задължава да преведе дължимата сума по този договор при формираната доставна цена тридневен срок от предаването на стоката по процедурата на т. 7.

5.2. Клиринговата къща възстановява на КУПУВАЧА внесения маржин в десетдневен срок от получаване на документ за извършено плащане на доставната цена, а на ПРОДАВАЧА - в десетдневен срок от получаване на комплекта от документи по т 7.2. за осъществено предаване на стоката. Клиринговата къща задържа възстановяването на маржина при уведомление от "ССБ" АД за редовна претенция за неустойка до получаване на противно нареждане.

6. СРОК НА ДОСТАВКА И МЯСТО НА ПРЕДАВАНЕ

6.1. Доставката на контрактното количество следва да се извърши през контрактния доставен месец, вписан във фиша за сключената сделка, в периода от първия ден на втората седмица до предпоследния работен ден на месеца. Конкретните доставни дни и доставният пункт се съгласуват по правилата на т. 6.2. и 6.3. от настоящия контракт.

6.2. В срок до 5 число на доставния месец КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ изпращат известие до "ССБ" АД, съдържащо изявление за предпочитаните период и място на доставка.

6.3. В срок до 10 число на месеца "ССБ" АД уведомява КУПУВАЧА и ПРОДАВАЧА за периода и мястото на доставка, които са задължителни и за двете страни.

6.4. Контрактната цена включва транспортните разноски до 50 км. При по-големи разстояния те се изчисляват и поемат от страните пропорционално, ако не съществува предварително друга уговорка между тях. Осигуряването на транспорта е задължение на ПРОДАВАЧА, освен ако страните уговорят друго.

6.5. Доставните месеци, по които се сключват сделки са - март, май, юли, септември и декември. Допуска се сключване на спот сделки в месеца на търгуване.

7. НАЧИН НА ПРЕДАВАНЕ

7.1. При предаването стоката следва да бъде в добро състояние и добър търговски вид.

7.2. С предаването на стоката ПРОДАВАЧЪТ връчва на КУПУВАЧА:

- сертификат за произход (1 бр.);
- проформа фактура.

7.3. Предаването се осъществява чрез съставяне на двустранен протокол за предаване, съдържащ данни за предаденото количество, пълната качествена характеристика, както и актовете, удостоверяващи горното.

7.4. Окачествяването се извършва от утвърдена от Националната инспекция по зърното лаборатория, при спазване на действащия БДС за вземане на проба. Паралелно се изпраща и контролната проба на "ССБ" АД за съхранение за срок от 1 месец след датата на доставката. При недепозирана контролна проба в "ССБ" АД, не се приемат възражения от Борсовия арбитраж.

7.5. Действителното количество се установява двустранно чрез измерване на кантар в доставния склад. На база анализа при приемането се определя бонифицираното количество, което се вписва във фактурата. Количествената и стойностна бонификация се прави на действащите наредби за окачествяване и бонифициране.

7.6. При несъгласие от страна на ПРОДАВАЧА или КУПУВАЧА с установеното количество или качество, същият организира произнасяне от Булгарконтрола - за количеството и от арбитражна лаборатория - за качеството. Констатациите на тези органи са окончателни и се вписват в двустранния протокол за предаване.

7.7. Разноските за мерене и окачествяване се заплащат от ПРОДАВАЧА. Разноските за арбитражна лаборатория и за Булгарконтрола, се заплащат от страната, която е поискала контролна проверка. КУПУВАЧЪТ има право да поиска компенсиране на заплатените разноси при установени при контролната проверка отклонения от договорното качество и/или количество.

7.8. С предаването на стоката собствеността и рискът върху стоката преминават върху КУПУВАЧА.

8. БОРСОВИ ТАКСИ

8.1. При сключване на сделка КУПУВАЧЪТ и ПРОДАВАЧЪТ заплащат на "ССБ" АД борсова такса в размер, съгласно "Тарифа за цените на борсовите такси и услуги".

9. НЕПРЕОДОЛИМА СИЛА

9.1. Страните се освобождават от срока за изпълнение на задълженията си по договора, ако невъзможността да се изпълни в срок се дължи на непреодолима сила.

9.2. Страната, която се позовава на непреодолима сила е длъжна с телеграфно съобщение да уведоми другата страна за настъпване на събитието най-късно в срок от 3 дни от деня на настъпване на събитието.

9.3. В 10-дневен срок от настъпване на събитието същата страна трябва да изпрати и писмено потвърждение на това събитие, изходящо от официален държавен орган.

9.4. Ако посочените уведомления не се изпратят по посочения начин и в посочените срокове страната не може да се ползува от освобождаване от отговорност.

9.5. По същия начин и в същите срокове, страната която се позовава на непреодолима сила, трябва да уведоми другата страна за прекратяване на събитието.

9.6. Срокът за изпълнение на задълженията по контракта с времето, през което е била налице непреодолимата сила, възпрепятствала изпълнението им. Ако непреодолимата сила продължи повече от 30 дни, насрещната страна, която не е получила изпълнение може да прекрати изцяло или отчасти контракта.

10. ОТГОВОРНОСТ ЗА НЕИЗПЪЛНЕНИЕ

10.1. При установени отклонения от договорно предвидените рамки на качествената характеристика на стоката КУПУВАЧЪТ може да упражни по избор следните права:

- да поиска замяна на стоката в 5 дневен срок;
- да поиска отстраняване на несъответствието в 5 дневен срок;
- да поиска намаление (отбив) от цената.

Всички претенции се представят писмено, с копие до "ССБ" АД.

10.2. При несъответствия с договореното качество, засягащи част от предаваното количество КУПУВАЧЪТ може да упражни правата, посочени в предхождащите точки съразмерно на това количество.

10.3. При непредаване на стоката или на част от нея в 5-дневен срок от датата на предаване, както и при неудовлетворяване на претенцията на КУПУВАЧА за замяна, отстранение на недостатъците или отбив, КУПУВАЧЪТ може да развали договора.

10.4. При отказ на КУПУВАЧА да приеме и/или да заплати предаваната му в съответствие с договора стока в 5-дневен срок от предаването ѝ ПРОДАВАЧЪТ може да развали договора.

11. САНКЦИИ

11.1. При непредаване на стоката в договорния срок, но не повече от 10 дни, ПРОДАВАЧЪТ дължи на КУПУВАЧА неустойка в размер на една десета от маржина за всеки ден закъснение, но не повече от стойността на целия маржин.

Посочената неустойка се дължи и при закъснение в предаването, дължащо се на основателен отказ на КУПУВАЧА от приемане поради несъответствие с договореното качество.

11.2. При неоснователен отказ от приемане и/или заплащане на стоката КУПУВАЧЪТ дължи на ПРОДАВАЧА неустойка в размер на една десета от стойността на маржина за всеки ден, но не повече от стойността на целия маржин.

11.3. При разваляне на контракта виновната страна може да претендира към виновната страна за обезщетение за вреди по реда на т. 13.2. и т. 13.3.

12. РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОТГОВОРНОСТТА

12.1. Претенциите за неустойки следва да постъпят в "ССБ" АД в срок от 10 дни, считано от падежа на задължението. Претенции, постъпили след този срок, не подлежат на разглеждане. Счита се, че претенцията е редовно подадена и когато е направена по факса.

12.2. Борсовият арбитраж при "ССБ" АД в срок от 15 дни след постъпване на претенцията за неустойка насрочва заседание с призоваване на ПРОДАВАЧА и КУПУВАЧА, на което се произнася с решение по основателността на претенцията. При потвърждаването ѝ Борсовият арбитраж на "ССБ" АД издава нареждане до Клиринговата къща за заверяване сметката на изправната страна с дължимата неустойка от

сметката на неизправната страна. В случай на отхвърляне на претенцията се издава нареждане за връщане на маржина.

12.3. Клиринговата къща при условията на вътрешните ѝ правила гарантира на страните заплащане на дължими неустойки в случай на отказ на неизправната страна да заплати същите, както и в случай на неплатежоспособност на неизправната страна (при положение, че са изпълнени задълженията, описани в т. 4.3.2.

13. ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

13.1. Настоящият контракт може да се продаде от всяка от страните му на сесия на "Софийска стокова борса" АД. С право на продажба разполага и всеки следващ притежател на контракта. Контрактът може да бъде продаден неограничен брой пъти след първоначалното му сключване, но не по-късно от сесията на борсата в последната сряда на месеца, предхождащ месеца на доставка. Продажба на контракта след посочения момент е недействителна.

13.2. Всички претенции и спорове, произтичащи или свързани с изпълнението, нарушаването и тълкуването на настоящия контракт се отнасят до Борсовия арбитраж при "Софийска стокова борса" АД за разрешаване.

13.3. Настоящият контракт не може да бъде изменян и допълван, нито да бъде развалян по съображения за непознаване или неизгодност на клаузи от същия.

13.4. Фишът за сключената сделка е неразделна част от този контракт.

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

РЕГИСТРАЦИОНЕН ФИШ

ФЮЧЪРСЕН КОНТРАКТ ЗА

ПОКУПКО-ПРОДАЖБА НА ЗРЯЛ ФАСУЛ

№...../..... год.

ПРОДАВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА ПРОДАВАЧА:

.....
(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА ПРОДАВАЧА:

.....

КУПУВАЧ:

.....
(фирмено наименование, точен адрес, телефон/факс или код)

БРОКЕР НА КУПУВАЧА:

.....

(име, брокерска къща)

КЛИРИНГОВ ЧЛЕН ЗА КУПУВАЧА:

.....

ДОСТАВЕН МЕСЕЦ: **ГОДИНА:**

КОНТРАКТНА ЦЕНА:

.....

(записва се с число, съдържащо две цифри след десетичната точка)

Брой търгувани контракти -

Общите условия по настоящия контракт са утвърдени от Софийската стокова борса АД в стандартизиран фючърсен контракт за зрял фасул, който е неразделна част с настоящия фиш и регламентира отношенията между ПРОДАВАЧА И КУПУВАЧА и правилата за търгуване с този контракт.

Дата:

ПРОДАВАЧ/КУПУВАЧ:.....

СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД:.....

ПРИЛОЖЕНИЕ 11
КЛЕТВА НА БОРСОВИЯ ПОСРЕДНИК

"Запознат съм с правилата на "Софийска стокова борса" АД и ще ги спазвам. Обещавам и се заклевам, че като борсов посредник, ще изпълнявам всички изисквания относно дейността ми на борсата, както и всичко възложено ми от моите клиенти, без да прибягвам до измама, лъжа или други неморални действия, или да се увличам от приятелство, вражда, родство, както и от чакани облаги или други цели, помнейки, че за всичко това ще отговарям пред закона. Заклевам се!"

подпис:

ПРИЛОЖЕНИЕ 12

Поредност на поръчката				Идентификация на поръчителя			
1				2			
№ по ред	Дата и час на поръчката			Наименование на борсов член		Краен клиент	
1.1	1.2			2.1		2.2	

Описание на поръчката										
3										
Вид на сделката	Вид на стоката			Количество в с-ма SI	Качество (Удостоверено с ...)	Начална цена	Финансов ресурс	Брой контр.	Място и срок на доставка	Валидност на поръчката
3.1	3.2			3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9

Гаранция		Оттегляне / промяна на поръчката (ако има такова)		Описание на изменението на поръчката (ако има такова)		Сделка		Описание на сделката (ако се отличава от описаното в т.т. 3 и 6)		Борсов договор	
4		5		6		7		8		9	
Дата и час на внасяне	Размер в %	Дата	Час	По т.т. :		Дата и час на сключване	Насрещен брокер	Насрещен борсов член и краен клиент	По т.т.		Клауза за прехв. на права
4.1	4.2	5.1	5.2	6		7.1	7.2	7.3	8.1,2 ... n		Да / Не

ПРИЛОЖЕНИЕ 13
ТАРИФА ЗА БОРСОВИТЕ ТАКСИ И УСЛУГИ, ЗАПЛАЩАНИ
НА СОФИЙСКА СТОКОВА БОРСА АД

* Всички цени са без включен ДДС.

I. ЧЛЕНСКИ ВНОСКИ

1. Еднократна вноска за придобиване на:

- пълно членство	15 000,00 евро / 29 337,45 лв.
- постоянно членство	10 000,00 евро / 19 558,30 лв.

2. Годишна вноска за членовете на борсата:

- платена еднократно до 31.01	2 000,00 евро / 3 911,66 лв.
- платена на две части до 31.01. и до 31.07	1 300,00 евро / 2 542,58 лв.

3. Такса за прехвърляне на членство

1 500,00 евро / 2 933,75 лв.

4. Такса за вписване или промяна на обстоятелствата във водените регистри, във връзка с изпълнение на чл. 2, ал. 4 от НВСП на ДКСБТ

30,00 евро / 58,67 лв.

II. БОРСОВИ ТАКСИ ПО СДЕЛКИ С НЕЗАБАВНО ИЗПЪЛНЕНИЕ И ФОРУЪРДНИ СДЕЛКИ

1. Борсовите членове заплащат такса:

- за внасяне и обявяване на извънредна оферта	20,00 евро / 39,12 лв.
- за заверен протокол от борсова сесия	20,00 евро / 39,12 лв.
- за корекция по оферта, съгласно чл. 137 от БП	20,00 евро / 39,12 лв.
- за справка по борсовите регистри	20,00 евро / 39,12 лв.

2. Лицата, които не са борсови членове заплащат такса:

- за еднократно получаване на списък на офертите или протокол	30,00 евро / 58,67 лв.
---	------------------------

3. Борсови такси, заплащани от всяка от страните за регистрация на сключени борсови сделки:

- за сделки на стойност до 97 791,50 лв. / 50 000,00 евро	0,25% от стойността на сделката
- за сделки на стойност от 97 791,52 лв. / 50 000,01 евро до 977 915,00 лв. / 500 000,00 евро	0,20% от стойността на сделката
- за сделки на стойност над 977 915,02 лв. / 500 000,01 евро	0,14% от стойността на сделката

III. БОРСОВИ ТАКСИ ЗА ОБУЧЕНИЕ

1. Курс за брокерска правоспособност, сертификат „А“

300,00 евро / 586,75 лв.

2. Курс за брокерска правоспособност, сертификат „Б“	150,00 евро / 293,37 лв.
---	--------------------------

3. Курс за повишаване на квалификацията	100,00 евро / 195,58 лв.
--	--------------------------

IV. БОРСОВИ ТАКСИ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ

1. Ценова информационна справка за една стока, търгувана на ССБ АД

- за конкретна сесия (дата)	50,00 евро / 97,79 лв.
- за период от 1 месец	100,00 евро / 195,58 лв.
- за период от 1 година	200,00 евро / 391,17 лв.

2. Ценова информационна справка за една стока, търгувана на международна борса

- за конкретна дата	50,00 евро / 97,79 лв.
- за период от един месец	100,00 евро / 195,58 лв.
- за период от 1 година (вкл. графично представяне на данните)	200,00 евро / 391,17 лв.

3. Ценови обзор на международните пазари:

- за еднократно получаване	100,00 евро / 195,58 лв.
----------------------------	--------------------------

4. Ценова информация за справка за Базова борсова цена на ССБ АД:

- за конкретна сесия (дата)	50,00 евро / 97,79 лв.
- за период от 1 месец	100,00 евро / 195,58 лв.
- за период от 1 година	200,00 евро / 391,17 лв.

5. Информационни абонаменти:

- ценова справка за една или повече стоки, търгувани на международни борси с определен период на отчитане	по договаряне, в зависимост от обема на данните
---	---

V. ТАКСИ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ДУБЛИКАТИ

1. Удостоверение на член на ССБ АД	50,00 евро / 97,79 лв.
---	------------------------

2. Удостоверение на брокер	50,00 евро / 97,79 лв.
-----------------------------------	------------------------

3. Издаване на временно удостоверение	1% от ном. на акциите на временното удостоверение
--	---